

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**

«Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας – Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας – Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση – Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: ΚΟΥΤΣΕΛΑΚΗ ΑΝΝΑ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΑΝΝΑ

ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗ ΝΙΚΟΛΕΤΑ

ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ/ ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Αρχή της ίσης μεταχείρισης και καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση το φύλο

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

Άρθρο 2

Ορισμοί

Άρθρο 3

Πολιτικές και θετικά μέτρα ισότητας

Άρθρο 4

Κεντρικοί, περιφερειακοί και τοπικοί μηχανισμοί και φορείς για την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων

Άρθρο 5

Τροποποίηση του άρθρου 75 παρ. Ι του ν. 3463/2006 –
Αρμοδιότητες ΟΤΑ α΄ βαθμού για την προώθηση της ισότητας των φύλων

Άρθρο 6

Προσθήκη άρθρου 70Α στο ν. 3852/2010 (87 Α΄) – Δημοτική Επιτροπή Ισότητας

Άρθρο 7

Τροποποίηση του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 – Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας –
Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας σε Περιφέρειες

Άρθρο 8

Τροποποίηση του άρθρου 282 του ν. 3852/2010 – Αυτοτελή Γραφεία
Ισότητας των Φύλων σε ΕΝ.ΠΕ. και Κ.Ε.Δ.Ε.

Άρθρο 9

Κεντρικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές

Άρθρο 10

Δράσεις σε επίπεδο υπουργείων για την ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές

Άρθρο 11

Η ένταξη της διάστασης του φύλου στους προϋπολογισμούς

Άρθρο 12

Ένταξη της διάστασης του φύλου στη σύνταξη των διοικητικών εγγράφων

Άρθρο 13

Τήρηση στατιστικών στοιχείων

Άρθρο 14

Πειθαρχικό Δίκαιο

Άρθρο 15

Ποσοστό υποψηφίων κατά φύλο στις βουλευτικές εκλογές

Άρθρο 16

Συγκρότηση συλλογικών οργάνων με βάση το ποσοστό υποψηφίων κατά φύλο

Άρθρο 17

Πρώθηση της ισότητας των φύλων μέσα από την εκπαίδευση και τη μαθησιακή διαδικασία

Άρθρο 18

Ένταξη της διάστασης του φύλου στη δημόσια υγεία

Άρθρο 19

Χορήγηση ειδικής άδειας

Άρθρο 20

Φύλο και Κοινωνική Αλληλεγγύη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον ιδιωτικό βίο και στην απασχόληση

Άρθρο 21

Επιβράβευση των επιχειρήσεων για την ανάπτυξη δράσεων προώθησης της ουσιαστικής ισότητας των φύλων

Άρθρο 22

Έλεγχος εφαρμογής

Άρθρο 23

Έννομη Προστασία

Άρθρο 24

Μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στη διαφήμιση και στις αρμοδιότητες του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Δίκτυο δομών και άλλες ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και των πολλαπλών διακρίσεων κατά των γυναικών

Άρθρο 25

Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών

Άρθρο 26

Ξενώνες φιλοξενίας γυναικών - θυμάτων έμφυλης βίας και πολλαπλών διακρίσεων

Άρθρο 27

Μονάδες επικοινωνιακών μέσων εικοσιτετράωρης πανελλαδικής υποστήριξης –
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ SOS 15900

Άρθρο 28

Βάση δεδομένων του Δικτύου Δομών

Άρθρο 29

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Μονάδων του Δικτύου

Άρθρο 30

Ειδικότερα ζητήματα εποπτείας, χρηματοδότησης και εφαρμογής

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ρυθμίσεις Θεμάτων Ιθαγένειας

Άρθρο 31

Τροποποιήσεις των άρθρων 1Α και 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 32

Τροποποιήσεις του άρθρου 5Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 33

Τροποποιήσεις του άρθρου 6 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 34

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 35

Προσθήκη άρθρου 7Α στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 36

Προσθήκη άρθρου 7Β στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 37

Τροποποιήσεις του άρθρου 9 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 38

Τροποποιήσεις του άρθρου 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 39

Πολιτογράφηση ομογενών προερχομένων από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης

Άρθρο 40

Διαδικασία καθορισμού ιθαγένειας

Άρθρο 41

Διαδικασία επί αμφισβητήσεων ιθαγένειας

Άρθρο 42

Τροποποίηση των άρθρων 23 και 28 του ν. 3838/2010

Άρθρο 43

Τροποποίηση του Οργανισμού Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 44

Τροποποίηση σύνθεσης επιτροπής για τη σύνταξη Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 45

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων άρθρου 8 του ν.3200/1955

Άρθρο 46

Καθορισμός ιθαγένειας ανιθαγενών Ρομά με μακρά ιστορική παρουσία στην Ελλάδα

Άρθρο 47

Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 48

Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν.3469/2006

Άρθρο 49

Έναρξη ισχύος διατάξεων Μέρους Δεύτερου

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

**Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση –
Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των δημοτικών αρχών

Άρθρο 50

Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν.3852/2010

Άρθρο 51

Τροποποιήσεις του άρθρου 14 του ν.3852/2010

Άρθρο 52

Τροποποιήσεις των άρθρων 18, 18Α, 18Β και 18Γ του ν.3852/2010

Άρθρο 53

Τροποποιήσεις του άρθρου 21 του ν.3852/2010

Άρθρο 54

Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν.3852/2010

Άρθρο 55

Τροποποιήσεις του άρθρου 27 του ν.3852/2010

Άρθρο 56

Τροποποιήσεις του άρθρου 30 του ν.3852/2010

Άρθρο 55

Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν.3852/2010

Άρθρο 58

Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν.3852/2010

Άρθρο 59

Τροποποιήσεις του άρθρου 33 του ν.3852/2010

Άρθρο 60

Τροποποιήσεις του άρθρου 34 του ν.3852/2010

Άρθρο 61

Τροποποίηση του άρθρου 35 του ν.3852/2010

Άρθρο 62

Τροποποιήσεις του άρθρου 38 του ν.3852/2010

Άρθρο 63

Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν.3852/2010

649

Άρθρο 64

Τροποποίηση του άρθρου 44 του ν.3852/2010

Άρθρο 65

Τροποποιήσεις του άρθρου 47 του ν.3852/2010

Άρθρο 66

Τροποποίηση του άρθρου 48 του ν.3852/2010

Άρθρο 67

Τροποποιήσεις του άρθρου 79 του ν.3852/2010

Άρθρο 68

Τροποποιήσεις του άρθρου 283 του ν.3852/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών

Άρθρο 69

Τροποποίηση του άρθρου 114 του ν.3852/2010

Άρθρο 70

Τροποποιήσεις του άρθρου 117 του ν.3852/2010

Άρθρο 71

Τροποποιήσεις του άρθρου 120 του ν.3852/2010

Άρθρο 72

Τροποποιήσεις του άρθρου 123 του ν.3852/2010

Άρθρο 73

Τροποποίηση του άρθρου 125 του ν.3852/2010

Άρθρο 74

Τροποποίηση του άρθρου 129 του ν.3852/2010

Άρθρο 75

Τροποποιήσεις του άρθρου 140 του ν.3852/2010

Άρθρο 76

Τροποποίηση του άρθρου 160 του ν.3852/2010 – Ορισμός Επάρχου

Άρθρο 77

Τροποποίηση του άρθρου 45 του ν.3421/2005

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**Διατάξεις σχετικές με το προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης****Άρθρο 78**

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, που αφορούν υπηρεσιακές μεταβολές του προσωπικού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 79

Δημοσίευση των πράξεων μετάταξης των υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 80

Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 4257/2014

Άρθρο 81

Τροποποίηση διατάξεων του ν.3852/2010, σχετικών με υπηρεσιακές μεταβολές προσωπικού των Ο.Τ.Α.

Άρθρο 82

Εξαιρέσεις από την αναστολή προσλήψεων λόγω εκλογών

Άρθρο 83

Άδεια εξετάσεων σε υπαλλήλους Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού, που φοιτούν στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Άρθρο 84

Τροποποίηση του άρθρου 14 του ν.2190/1994

Άρθρο 85

Τροποποίηση του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων για τη γραμματειακή υποστήριξη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού

Άρθρο 86

Τροποποίηση του άρθρου 91 του ν.4583/2018

Άρθρο 87

Ρυθμίσεις για τις μετατάξεις σχολικών φυλάκων που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα με το άρθρο 80 του ν.4172/2013

Άρθρο 88

Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν.4440/2016

Άρθρο 89

Αύξηση του μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και μίσθωσης έργου στους Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού

Άρθρο 90

Αύξηση του ορίου υπερωριών σε περιοχές που επλήγησαν από πυρκαγιές και έντονα καιρικά φαινόμενα

Άρθρο 91

Επέκταση του πεδίου εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 99 του ν.4483/2017

Άρθρο 92

Τροποποίηση του άρθρου 96 του ν.4483/2017

Άρθρο 93

Ερμηνεία της παρ. 4 του άρθρου 103 του ν.4483/2017

Άρθρο 94

Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν.4325/2015

Άρθρο 95

Μετακίνηση προσωπικού από Ο.Τ.Α. α' βαθμού σε δημοτικές επιχειρήσεις ειδικού σκοπού
ραδιοφωνίας - τηλεόρασης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

**Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία και τα οικονομικά της Τοπικής
Αυτοδιοίκησης**

Άρθρο 96

Τροποποίηση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010

Άρθρο 97

Τροποποίηση του άρθρου 13 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Άρθρο 98

Ενώσεις δημοτικών επιχειρήσεων με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών
σταθμών

Άρθρο 99

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του ν. 1069/1980

Άρθρο 100

Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν. 1069/1980

Άρθρο 101

Ρυθμίσεις οφειλών προς Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Άρθρο 102

Διατάξεις για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων
σχολείων

Άρθρο 103

Παράταση της προθεσμίας προσκόμισης του πιστοποιητικού πυρασφάλειας, της οικοδομικής άδειας και της απόφασης παραχώρησης της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 99/2017

Άρθρο 104

Ρυθμίσεις για μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Εσωτερικών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Άρθρο 105

Αναδιάρθρωση Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 106

Εθνικό Εκλογικό Δίκτυο

Άρθρο 107

Διακίνηση εγγράφων μέσω του πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 108

Κατάργηση διατάξεων του ν. 3852/2010

Άρθρο 109

Τροποποιήσεις του άρθρου 218 του ν.3852/2010

Άρθρο 110

Τροποποίηση του άρθρου 228 του ν.3852/2010

Άρθρο 111

Τροποποίηση του άρθρου 263 του ν.4555/2018

Άρθρο 112

Θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Διατάξεις σχετικές με τις εκλογικές δαπάνες

Άρθρο 113

Τροποποιήσεις του ν. 3023/2002

Άρθρο 114

Έναρξη ισχύος

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Με το **ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ** του παρόντος σχεδίου νόμου, εισάγεται για πρώτη φορά στην εθνική έννομη τάξη, αυτοτελές θεσμικό πλαίσιο με αντικείμενο την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, σε πνεύμα συνολικής και ουσιαστικής θεώρησης των έμφυλων σχέσεων, οι οποίες διαπερνούν οριζόντια όλα τα πεδία της σύγχρονης κοινωνίας. Επιχειρείται μια σημαντική μεταρρυθμιστική τομή στο εν λόγω πεδίο, με στόχευση την πραγμάτωση και την ουσιαστική εφαρμογή της ισότητας των φύλων σε όλα τα πεδία της δημόσιας δράσης.

Με την πλειονότητα των ανωτέρω ρυθμίσεων, επιχειρούνται τομές σε πεδία που περιορίζουν ή αναστέλλουν την ουσιαστική ισότητα των φύλων και την ίση μεταχείριση, επιτρέπουν τις διακρίσεις και δυσχεραίνουν το διοικητικό έργο.

Στο **ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ** του σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται θέματα ιθαγένειας και επιχειρείται τόσο βελτίωση υπάρχουσών διατάξεων, όσο και εισαγωγή νέων στην απόδοση ιθαγένειας, προτείνονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την απονομή της ιθαγένειας και την πολιτογράφηση, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι διαπιστωμένες στην πράξη αδυναμίες και δυσλειτουργίες και να καταστεί η διαδικασία ταχύτερη, αποτελεσματικότερη, ενιαία, διαφανής και ομογενοποιημένη. Παράλληλα επιχειρείται εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, όπως κυρώθηκαν με το ν. 4074/2012, και ιδίως του άρθρου 7, καθώς και με το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Ε.Ε. και του εθνικού δικαίου περί ίσης μεταχείρισης και εξάλειψης των διακρίσεων λόγω ηλικίας και χρόνιας πάθησης, εισάγοντας διατάξεις ανάλογες με αυτές που υπάρχουν ήδη σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

Στο **ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**, επιχειρούνται νομοτεχνικές βελτιώσεις ρυθμίσεων που αφορούν στην ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, το προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και λοιπά

θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΤΑ ΜΕΡΗ

Το παρόν σχέδιο νόμου διαρθρώνεται σε τρία Μέρη:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Στο **ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ** συμπεριλαμβάνονται άρθρα που ρυθμίζουν την ουσιαστική ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και επιδιώκεται να δημιουργηθούν οι βάσεις και οι προϋποθέσεις για την πραγμάτωση της ισότητας των φύλων και την άρση των έμφυλων διακρίσεων σε όλα τα πεδία της δημόσιας, κοινωνικής και οικονομικής ζωής, με την πρόβλεψη πολιτικών, μέτρων και δράσεων που θα υλοποιούνται εκ μέρους της Πολιτείας, αλλά και εκ μέρους της κοινωνίας των πολιτών και των συλλογικών τους οργανώσεων.

Ειδικότερα, το **ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**, διαρθρώνεται σε τέσσερα Κεφάλαια:

Κεφάλαιο Πρώτο (Α): Αρχή της ίσης μεταχείρισης και καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση το φύλο

Κεφάλαιο Δεύτερο (Β): Ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές

Κεφάλαιο Τρίτο (Γ): Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον ιδιωτικό βίο και στην απασχόληση

Κεφάλαιο Τέταρτο (Δ): Δίκτυο δομών και άλλες ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και των πολλαπλών διακρίσεων κατά των γυναικών

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Με τις διατάξεις που περιέχονται στο **ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ** τροποποιούνται, αντικαθίστανται ή προστίθενται άρθρα στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας ώστε να επιτευχθεί ορθότερη, αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων για την απονομή της ιθαγένειας και την πολιτογράφηση. Προβλέπεται τροποποίηση του Οργανισμού του Υπουργείου Εσωτερικών και ρυθμίζονται ζητήματα οργανωτικής φύσεως και εύρυθμης λειτουργίας των Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, υπό το πρίσμα της διάταξης του άρθρου 248 του ν.4555/2018.

Πιο συγκεκριμένα, επιχειρούνται:

α)η μείωση και σταδιακά η εξάλειψη των δυσλειτουργιών στην εφαρμογή των διατάξεων της πολιτογράφησης και της κτήσης ιθαγένειας λόγω γέννησης/φοίτησης

β)η εισαγωγή στοιχειωδών κανόνων και διαδικασίας σχετικά με τον καθορισμό/διαπίστωση και αμφισβήτηση της ελληνικής ιθαγένειας και

γ)ο εξορθολογισμός της διαδικασίας κτήσης ιθαγένειας ομογενών από τις χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Στο **ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**, θεσπίζονται λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ειδικότερα, το **ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ**, διαρθρώνεται σε πέντε Κεφάλαια ως ακολούθως:

- Κεφάλαιο Πρώτο (Α): Ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των δημοτικών αρχών
- Κεφάλαιο Δεύτερο (Β): Ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών
- Κεφάλαιο Τρίτο (Γ): Διατάξεις σχετικές με το προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Κεφάλαιο Τέταρτο (Δ): Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία και τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Κεφάλαιο Πέμπτο (Ε): Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Εσωτερικών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων - Λοιπές διατάξεις

Λόγω των αυτοτελών, διαφορετικών θεματικών ρυθμίσεων, αρμοδιότητας του Υπουργείου, ακολουθεί διακριτή έκθεση αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων για κάθε ένα από τα προαναφερθέντα τρία μέρη του αξιολογούμενου σχεδίου νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΦΥΛΗΣ ΒΙΑΣ****Α. ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ****1. Αναγκαιότητα**

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Παρά το γεγονός ότι η νομική ισότητα στην Ελλάδα και γενικά στις δυτικές χώρες είναι κατοχυρωμένη, σύμφωνα με τα στοιχεία και τις σχετικές έρευνες, συνυπάρχει με τη γενικότερη περιορισμένη και μειωμένη παρουσία των γυναικών σε ηγετικές θέσεις και όργανα λήψης αποφάσεων, στο σύνολο των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών θεσμών: το Κοινοβούλιο, την Ευρωβουλή, την Κυβέρνηση, την τοπική & περιφερειακή αυτοδιοίκηση, τα πολιτικά κόμματα, το συνδικαλιστικό κίνημα, τους κοινωνικούς εταίρους τα διοικητικά συμβούλια των δημόσιων οργανισμών και φορέων, των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, τους οικονομικούς οργανισμούς.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεσπίζει μέτρα και αναπτύσσει δράσεις για την ίση μεταχείριση, την καταπολέμηση των διακρίσεων, χωρίς όμως να έχει επιτευχθεί ακόμα το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ενδεικτικά, βάσει της «Ετήσιας Έκθεσης για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση» που δημοσίευσε στις 7 Μαρτίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=615287):

- 1)** ο μέσος όρος του χάσματος στην απασχόληση μεταξύ γυναικών και ανδρών στα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. λιμνάζει στο 11,6%, με διάφορες αυξομειώσεις μεταξύ των Μελών της Ένωσης, ενώ το έμφυλο χάσμα στην απασχόληση της χώρας μας είναι 19%.
- 2)** το καθεστώς της μερικής απασχόλησης είναι γένους θηλυκού, αφού ο μέσος όρος στην Ε.Ε. για τις γυναίκες είναι γύρω στο 30% και για τους άνδρες μόλις 8%, με την Ελλάδα να συγκεντρώνει ποσοστό γυναικών που εργάζονται με το συγκεκριμένο καθεστώς, γύρω στο 14%.
- 3)** στα ζευγάρια με το μικρότερο μέλος της οικογένειας να είναι κάτω των επτά ετών, οι γυναίκες αφιερώνουν κατά μέσο όρο 32 ώρες εβδομαδιαίως σε έμμισθη εργασία και 39 ώρες σε άμισθη εργασία, ενώ οι αντίστοιχες ώρες για τους άνδρες είναι 41 (έμμισθη) και 19 (άμισθη)

4) το 44% των γυναικών και το 34% των ανδρών ηλικίας 30-34 ετών, έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ε.Ε., αλλά παρόλα ταύτα, το έμφυλο μισθολογικό χάσμα αγγίζει το 16% στην Ε.Ε. ως μέσος όρος με σημαντικές αυξομειώσεις μεταξύ των 28 Κρατών-Μελών

5) οι γυναίκες κατέχουν τα έδρανα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε ποσοστό 36,1%

6) όσον αφορά τη συμμετοχή των γυναικών στα Εθνικά Κοινοβούλια, ο μέσος όρος είναι 29,3% (Νοέμβριος 2017) όταν τον Οκτώβριο του 2004 ήταν 22,1%

7) οι γυναίκες κατέχουν κυβερνητικό χαρτοφυλάκιο σε ποσοστό 27,7% στις Εθνικές Κυβερνήσεις, ενώ είναι αρχηγοί μεγάλου πολιτικού κόμματος σε ποσοστό 16,9%

8) στον κόσμο των επιχειρήσεων, οι γυναίκες καταλαμβάνουν θέσεις στα Διοικητικά Συμβούλια των εισηγμένων εταιρειών σε ποσοστό μόλις 25,3% στην Ε.Ε., με τη Γαλλία να αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση με ποσοστό 43,4% λόγω υιοθέτησης σχετικής νομοθεσίας υπέρ της ενίσχυσης του υποεκπροσωπούμενου φύλου, μέσω του μέτρου της ποσόστωσης ήδη από το 2011 (στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι 11,3%)

Η οικονομική κρίση που πλήττει κάποιες χώρες της Ε.Ε., με ιδιαίτερη έμφαση στην Ελλάδα, αλλά και οι ακολουθούμενες πολιτικές λιτότητας και δημοσιονομικής προσαρμογής που εφαρμόζονται σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, επιτείνουν το καθεστώς διακινδύνευσης των γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, ενώ, ταυτόχρονα, διευρύνεται και το ποσοστό των γυναικών που φτωχοποιούνται, κυρίως στις νεότερες ηλικίες.

Ταυτόχρονα, η προσφυγική κρίση και η αύξηση των προσφυγικών ροών, διαμορφώνει ένα νέο τοπίο για τις γυναίκες πρόσφυγες και τα παιδιά τους, που αποτελούν το 60% του προσφυγικού πληθυσμού. Ασυνόδευτοι ανήλικοι, γυναίκες έγκυες, με αναπηρία, μόνες χωρίς υποστηρικτικό πλαίσιο, γυναίκες θύματα βίας ή εμπορίας ανθρώπων, αποτελούν την όψη του σύγχρονου προσφυγικού φαινομένου.

Αντίστοιχα, στις παραδοχές που κάνει άλλη Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών μετά το 2015, τίθεται ως βασικό ζήτημα ότι η φτώχεια στην Ευρώπη έχει δυσανάλογα γυναικείο πρόσωπο. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται από την οικονομική κρίση και τα ειδικά μέτρα λιτότητας, καθώς και από τις επισφαλείς θέσεις εργασίας, τις θέσεις μερικής απασχόλησης, τους χαμηλούς μισθούς και τις συντάξεις, τη δυσκολία πρόσβασης σε βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας. Η έμφυλη επίπτωση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, συνδέεται ομοίως με τις περικοπές στο δημόσιο τομέα, την αύξηση της επισφαλούς εργασίας, και την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Είναι, κατά συνέπεια, αναγκαίο και κρίσιμο να προωθηθεί θεσμικά η εφαρμογή της ισότητας των φύλων με πιο συγκεκριμένο και άμεσο τρόπο σε όλες τις πολιτικές και τους οικονομικούς

σχεδιασμούς της πολιτείας, ώστε να ανατραπεί αυτή η μορφή «άδηλης κρίσης» της ισότητας των φύλων, γεγονός το οποίο επιδιώκει το παρόν σχέδιο νόμου.

Με το **Μέρος Πρώτο** του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (**άρθρα 1-30**), υπό τον τίτλο «**Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας**», εισάγεται για πρώτη φορά στο εθνικό δίκαιο αυτοτελές θεσμικό πλαίσιο που αφορά στην ισότητα των φύλων, υπό το πρίσμα των επιταγών των άρθρων 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία απαγορεύουν οποιαδήποτε διάκριση βασισμένη στο φύλο και κατοχυρώνουν το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων της απασχόλησης, της εργασίας και της αμοιβής.

Μέχρι σήμερα, στην εθνική έννομη τάξη, τα ζητήματα έμφυλων διακρίσεων ή άσκησης έμφυλης βίας, επιλύονται με την εφαρμογή διατάξεων οικογενειακού ή εργατικού δικαίου, ή δικαίου κοινωνικής ασφάλισης και υπό το φως σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών ή με την εφαρμογή διατάξεων υπερνομοθετικής ισχύος, όπως το ίδιο το Σύνταγμα της χώρας ορίζει, ή διεθνείς συνθήκες, τις οποίες η Ελλάδα έχει κυρώσει.

Επειδή όμως, κυρίως σε κοινωνίες με μακρά πατριαρχική παράδοση, όπως η ελληνική, και εξαιτίας των έντονων κοινωνικοδημογραφικών αλλαγών της τελευταίας περιόδου, καθίσταται απαραίτητο να υφίσταται αυτοτελές εθνικό θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει με σαφήνεια την ουσιαστική ισότητα των φύλων, προκειμένου αυτή να είναι ουσιαστική και δεσμευτική, το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί αναγκαίο βήμα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Οι ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Α'** του **Μέρους Πρώτου** «**Αρχή της ίσης μεταχείρισης και καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση το φύλο**» (**άρθρα 1-9**) αναφέρονται στην υποχρέωση της Πολιτείας για την εξάλειψη κάθε είδους έμμεσης ή πολλαπλής διάκρισης φύλου, σε υιοθέτηση πολιτικών και θετικών μέτρων ισότητας, όπως και στον προσδιορισμό των βασικών εννοιών και των μηχανισμών και φορέων για την πραγμάτωση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των φύλων.

Αναγκαίο βήμα στην εφαρμογή των αρχών της ισότητας των φύλων, αποτελεί το άρθρο 5 του σχεδίου νόμου, δια του οποίου γίνεται προσθήκη σχετικής αρμοδιότητας στους δήμους (σχεδίαση, οργάνωση, συντονισμός και εφαρμογή προγραμμάτων ισότητας των φύλων), δεδομένου ότι από την Αυτοδιοίκηση, η οποία λειτουργεί σε τοπικό επίπεδο, μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική μετατόπιση της ισχύουσας κουλτούρας για τα θέματα ισότητας και να περιοριστούν σημαντικά οι έμφυλες ανισότητες σε όλα τα πεδία. Το ίδιο απαραίτητη είναι η θεσμοθέτηση των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας, με οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων τους, προκειμένου αυτές να λειτουργήσουν σε στέρεες βάσεις και να αποτελέσουν με το έργο τους το συνδεδεμένο κρίκο της

Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων με την αυτοδιοίκηση β' βαθμού στο επίπεδο πολιτικών ισότητας.

Η εξασφάλιση δε αποτελεσματικότερης λειτουργίας των Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας, με την αύξηση των μελών τους και η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων τους, η πρόβλεψη σύστασης Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας στις Περιφέρειες, η πρόβλεψη της δυνατότητας σύστασης Αυτοτελών Γραφείων Ισότητας των Φύλων σε ΕΝ.ΠΕ. και Κ.Ε.Δ.Ε. και η πρόβλεψη σύστασης συλλογικού συμβουλευτικού γνωμοδοτικού οργάνου, του Κεντρικού Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων, αποτελούν αναγκαία βήματα για την πραγμάτωση του σκοπού της επίτευξης ουσιαστικής ισότητας των φύλων, δια του συντονισμού της δράσης σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Οι ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Β' του Μέρους Πρώτου** «Ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές» (**άρθρα 10-20**), έχουν ως αντικείμενο την εφαρμογή της έμφυλης ισότητας στις δημόσιες πολιτικές, στους δημόσιους προϋπολογισμούς και στη σύνταξη διοικητικών εγγράφων. Προβλέπουν επίσης την υποχρεωτική τήρηση στατιστικών στοιχείων από τις δημόσιες υπηρεσίες, με βάση το φύλο, για τους τομείς ευθύνης τους και την ενίσχυση του έργου του Παρατηρητηρίου για την Ισότητα των Φύλων και του πειθαρχικού για το θέμα δικαίου, προκειμένου να υφίσταται ο αναγκαίος έλεγχος.

Απαραίτητες επίσης ρυθμίσεις αποτέλεσαν, η θέσπιση της αύξησης του ποσοστού του αριθμού των υποψηφίων ανά φύλο από 30% σε 40% ανά εκλογική περιφέρεια και η πρόβλεψη της κύρωσης της μη νόμιμης συγκρότησης συλλογικού οργάνου, εάν σε αυτό δεν εκπροσωπείται κάθε φύλο σε ποσοστό κατ' ελάχιστο 30%, προκειμένου αφενός να μπορέσουν τα φύλα να εκπροσωπηθούν αναλογικότερα στα κοινά και αφετέρου να αντιμετωπιστούν φαινόμενα παραβίασης ποσοστώσεων στη σύνθεση των συλλογικών οργάνων, γεγονός που ενίσχυε την έμφυλη βία.

Αποτελώντας δε κοινό τόπο ότι ο χώρος της εκπαίδευσης συνιστά προνομιακό πεδίο για την καλλιέργεια μιας ισχυρής προσοδευτικής αντίληψης και για την εξάλειψη παντός είδους ανισοτήτων, η προτεινόμενη ρύθμιση κατέστη απαραίτητη, προκειμένου να θεσπιστούν οι βάσεις για την ένταξη της οπτικής του φύλου στο χώρο της εκπαίδευσης, μέσα από την ενθάρρυνση, από μέρους της Πολιτείας, της περαιτέρω ανάπτυξης των σπουδών φύλου και της σχετικής έρευνας από μέρους των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών.

Απαραίτητες ρυθμίσεις αποτέλεσαν η ένταξη της διάστασης του φύλου στη δημόσια υγεία, η ανάπτυξη θετικής δράσης για την προστασία της μητρότητας και η ένταξη της διάστασης του φύλου στα προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης, με σκοπό περισσότερο την «πρόληψη» και

λιγότερο τη «θεραπεία», μέσα από την εξάλειψη κυρίως των αιτιών που προκαλούν την έμφυλη διάσταση.

Με τις ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Γ΄** του **Μέρους Πρώτου** «Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον ιδιωτικό βίο και στην απασχόληση» (**άρθρα 21-24**), λαμβάνεται μέριμνα για την επιβράβευση των επιχειρήσεων που αναπτύσσουν δράσεις προώθησης της ουσιαστικής ισότητας των φύλων στο χώρο εργασίας, προϋπόθεση απαραίτητη για την κοινωνική και εργασιακή ισότητα.

Τέλος, θεσμοθετείται η υποχρέωση των μέσων μαζικής ενημέρωσης να μεριμνούν για την προβολή μιας ισότιμης και απαλλαγμένης από στερεότυπα και σεξιστικές απεικονίσεις εικόνας ανδρών και γυναικών και να εξασφαλίζουν την προβολή της παρουσίας των γυναικών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής και πολιτικής ζωής της χώρας, προϋποθέσεις αναγκαίες για την προώθηση της μη διάκρισης μέσα από τα ΜΜΕ, την εποχή που αυτά συμβάλουν κατά πολύ στη διαμόρφωση εικόνας και στάσης για το φύλο.

Οι ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Δ΄** του **Μέρους Πρώτου** «Δίκτυο δομών και άλλες ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και των πολλαπλών διακρίσεων κατά των γυναικών» (**άρθρα 25-30**), έχουν ως αντικείμενο τη λειτουργία ενός δικτύου δομών και μέσων ανά τη χώρα, με πεδίο δράσης την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, γνωρίζοντας ότι αναγκαία προϋπόθεση για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, αποτελεί η θεσμοθετημένη λειτουργία φορέων και υπηρεσιών που μέσω στοχευμένων δράσεων, αντιμετωπίζουν σταδιακά το πρόβλημα. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται: α) η λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών υπό τη ΓΓΙΦ ή τους Δήμους, τα οποία παρέχουν ψυχοκοινωνική και νομική στήριξη στις γυναίκες, β) η λειτουργία Ξενώνων φιλοξενίας γυναικών - θυμάτων έμφυλης βίας και πολλαπλών διακρίσεων από τους Δήμους, οι οποίοι παρέχουν ασφαλή διαμονή σε γυναίκες-θύματα έμφυλης βίας και τα τέκνα τους, γ) η λειτουργία Δομών και Επικοινωνιακών μέσων 24ώρης πανελλαδικής υποστήριξης, τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης στις γυναίκες – θύματα βίας, πληροφορούν αυτές για θέματα ισότητας και αναλαμβάνουν την παραπομπή τους στα συμβουλευτικά κέντρα, δ) η λειτουργία βάσης δεδομένων του Δικτύου δομών από τη ΓΓΙΦ, για την παρακολούθηση της ροής των περιστατικών και για τη βελτιστοποίηση των τρόπων αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών, και ε) η θέσπιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα θέματα που σχετίζονται με την οργάνωση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των μονάδων του Δικτύου.

Ως εκ των ανωτέρω, συνάγεται ότι η ύπαρξη αυτοτελούς εθνικού θεσμικού πλαισίου, που θα ρυθμίζει την ισότητα των φύλων σε όλα τα επίπεδα κοινωνικής και οικονομικής ζωής, αποτελεί

αναγκαία συνθήκη για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση, συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Κύρια επιδίωξη του Μέρους Πρώτου του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, το οποίο διαρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια, είναι να δημιουργήσει τις βάσεις και τις προϋποθέσεις για την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την άρση των έμφυλων διακρίσεων σε όλα τα πεδία της δημόσιας, κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Τούτο επιχειρείται με την πρόβλεψη πολιτικών, μέτρων και δράσεων που θα υλοποιούνται εκ μέρους της Πολιτείας, αλλά και εκ μέρους της κοινωνίας των πολιτών και των συλλογικών τους οργανώσεων και λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές και εργασιακές μεταβολές που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Κεφάλαιο Α'

Σκοπός των διατάξεων του εν λόγω κεφαλαίου, είναι να οριστούν ως υποχρέωση της Πολιτείας, η εξάλειψη κάθε είδους διάκρισης λόγω φύλου, η ίση μεταχείριση των φύλων και η παροχή ίσων ευκαιριών σε αυτά, με σκοπό την επίτευξη της εναρμόνισης της ιδιωτικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Στόχος, αποτελεί η αρχή της ισότητας, να υιοθετηθεί από τους πολίτες ως νέος τρόπος ζωής και αντίληψης και να συμβάλει σε αυτό που ονομάζουμε εναρμόνιση της ιδιωτικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής των πολιτών, σύμφωνα και με τη συνταγματική επιταγή.

Σαφείς επιδιώξεις είναι, η περιγραφή του μηχανισμού που έχει αναπτυχθεί από την Πολιτεία, διαρθρωμένου σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να αναπτυχθεί πολυδιάστατα, και η προσθήκη νέων αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, γνωρίζοντας τη σημασία που έχει η εφαρμογή τοπικών προγραμμάτων και δράσεων στην ουσιαστική αλλαγή της κοινωνικής κουλτούρας.

Με τα άρθρα 6 έως 9, σκοπείται η προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, με τη θεσμοθέτηση των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας, την αποτελεσματικότερη λειτουργία των Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας, τη σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας στις Περιφέρειες

και ανάλογων γραφείων σε ΕΝ.ΠΕ. και Κ.Ε.Δ.Ε., καθώς και τη σύσταση του Κεντρικού Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων. Επιδιώκεται έτσι με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, η ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών και η παρακολούθηση και αντιμετώπιση των διακρίσεων λόγω φύλου που εκδηλώνονται στην εργασία, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα.

Κεφάλαιο Β΄

Δια των διατάξεων του δευτέρου κεφαλαίου, σκοπείται η ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας του φύλου στις δημόσιες πολιτικές και δράσεις, σε πλαίσιο συστηματικό, υπαγόμενο σε μετρήσιμους δείκτες και αποτελέσματα.

Το εν λόγω πλαίσιο, το οποίο δομείται με παρουσίαση από τα Υπουργεία ετήσιων δράσεων και εκθέσεων προόδου για τα θέματα εξάλειψης των διακρίσεων λόγω φύλου, ένταξη της διάστασης του φύλου στους γενικούς προϋπολογισμούς, λογοδοσία για τις δεσμεύσεις ως προς την κατανομή και τη χρήση των πόρων, απαγόρευση του γλωσσικού σεξισμού στα διοικητικά έγγραφα, τήρηση στατιστικών στοιχείων με βάση το φύλο και εφαρμογή σχετικού πειθαρχικού δικαίου, αποσκοπεί στην πολυδιάστατη ανάπτυξη μηχανισμών τόσο εφαρμογής, όσο και ελέγχου για την ισότητα των φύλων.

Μέσω της θεσμοθετημένης αύξησης του ελάχιστου ποσοστού υποψηφίων ανά φύλο στις βουλευτικές εκλογές (από 30% σε 40%) και της υποχρεωτικής εκπροσώπησης συγκεκριμένου ελάχιστου ποσοστού (30%) κάθε φύλου στα συλλογικά όργανα της διοίκησης, με διακύβευση μη νομιμότητας σε διαφορετική περίπτωση, επιδιώκεται έμπρακτα η προστασία των φύλων.

Συνακόλουθα, οι ρυθμίσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων μέσα από την εκπαίδευση και η ένταξη της διάστασης του φύλου στη δημόσια υγεία και στα προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης, σκοπό έχουν, αφενός την καλλιέργεια ισχυρής αντίληψης για το φύλο από τη βάση της κοινωνίας και αφετέρου την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην υγεία και την εξάλειψη των αιτιών που προκαλούν αρνητικά φαινόμενα εις βάρος των γυναικών.

Κεφάλαιο Γ΄

Οι ρυθμίσεις του εν λόγω Κεφαλαίου, στόχο έχουν τη θεσμοθέτηση μέτρων και κινήτρων για την εξάλειψη των ανισοτήτων των φύλων, εισάγοντας μέτρα επιβράβευσης των επιχειρήσεων που διακρίνονται για την εφαρμογή πολιτικών ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών των εργαζομένων γυναικών και ανδρών, δικονομικής ενίσχυσης του εργαζόμενου που υφίσταται δυσμενή διάκριση στην εργασία λόγω φύλου και υποχρέωση τόσο ισότιμης προβολής στα ΜΜΕ των δύο φύλων όσο

και απαγόρευσης χρήσης σεξιστικού λόγου. Δια των ανωτέρω, σκοπείται η έμπρακτη ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον ιδιωτικό βίο και την απασχόληση.

Κεφάλαιο Δ'

Οι ρυθμίσεις του τέταρτου κεφαλαίου, σκοπό έχουν τη θεσμοθετημένη λειτουργία δικτύου δομών ανά τη χώρα και σχετικών προβλέψεων για την αντιμετώπιση της βίας και των πολλαπλών διακρίσεων κατά των γυναικών και της προστασίας των θυμάτων έμφυλης βίας.

Το δίκτυο που θεσμοθετείται, περιλαμβάνοντας Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας, Επικοινωνιακά Μέσα 24ωρης Πανελλαδικής Υποστήριξης, βάσεις δεδομένων του Δικτύου δομών από τη ΓΓΙΦ, εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας μονάδων του δικτύου και λειτουργία ελέγχου, στοχεύει στην ολοκληρωμένη πρόληψη, μέριμνα και αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και γενικά των θυμάτων έμφυλης βίας και των ανήλικων.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Οι διατάξεις του πρώτου μέρους του παρόντος σχεδίου νόμου, αφορούν το σύνολο των εννόμων σχέσεων των φυσικών προσώπων, σε όλους τους τομείς του ιδιωτικού και δημοσίου βίου και ιδίως στην πολιτική, κοινωνική, οικονομική και εκπαιδευτική πραγματικότητα της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, και επειδή σε κοινωνίες με μακρά πατριαρχική παράδοση, όπως η ελληνική, το γυναικείο φύλο υφίσταται υποβάθμιση εν συγκρίσει με την αισθητά μεγαλύτερη οικονομική και πολιτική ισχύ του ανδρικού φύλου, το παρόν σχέδιο νόμου επιδιώκει να δημιουργήσει τις βάσεις και τις προϋποθέσεις για την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την άρση των έμφυλων διακρίσεων σε όλα τα πεδία της δημόσιας, κοινωνικής και οικονομικής ζωής, με την πρόβλεψη πολιτικών, μέτρων και δράσεων που θα υλοποιούνται εκ μέρους της Πολιτείας και εκ μέρους της κοινωνίας των πολιτών και των συλλογικών τους οργανώσεων.

Ιδιαίτερα επηρεάζονται οι ακόλουθες ομάδες:

- εργαζόμενοι σε όλους τους τομείς της δημόσιας και ιδιωτικής δράσης: μέσω της επιβράβευσης επιχειρήσεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την εφαρμογή πολιτικών ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών των εργαζομένων γυναικών και ανδρών, δημιουργίας ευκαιριών και καλύτερων συνθηκών εργασίας, ενίσχυσης του πειθαρχικού

δικαίου και παροχής έννομης προστασίας των εργαζομένων για θέματα παραβίασης της αρχής της ισότητας στην εργασία

- γυναίκες, οι οποίες ασχολούνται με τα κοινά: στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνεται πρόβλεψη για αύξηση του ποσοστού ανά φύλο σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 40% του συνολικού αριθμού των υποψηφίων ανά εκλογική περιφέρεια για τις βουλευτικές εκλογές, ενώ σε ό,τι αφορά τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων της διοίκησης, θεσπίζεται κύρωση περί μη νόμιμης συγκρότησής τους επί μη πλήρωσης της προϋπόθεσης της εκπροσώπησης εκάστου φύλου στο, κατά νόμο, οριζόμενο ποσοστό. Έτσι ενθαρρύνεται περαιτέρω η ενεργός συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική ζωή του τόπου, και ενισχύεται η εκπροσώπησή τους τόσο στο κοινοβούλιο όσο και στα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης
- γυναίκες που επιθυμούν να γίνουν μητέρες και αυτό χρήζει ειδικής ιατρικής μέριμνας, μέσω της θέσπισης ειδικής προς τούτο άδειας
- άτομα που μετέχουν της μεταδευτεροβάθμιας, μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και της έρευνας, δια της ενθάρρυνσης των σπουδών φύλου και των ερευνητικών προγραμμάτων
- γυναίκες – θύματα βίας, οι οποίες αποτελούν έναν ευάλωτο πληθυσμό που εμπλέκεται σε εξουσιαστικές σχέσεις εξάρτησης, αδυναμίας και καταπίεσης, οι οποίες στηρίζονται μέσω της φιλοξενίας τους σε ξενώνες, της παροχής απαραίτητης ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και της πρόσβασής τους σε νομικές συμβουλές και συμβουλευτικά κέντρα. Δια των ανωτέρω, ενισχύονται επίσης γυναίκες μετανάστριες, θύματα έμφυλης βίας, που δέχονται σωρευτικούς αποκλεισμούς λόγω της προέλευσης, των οποίων ο αποκλεισμός, η περιθωριοποίηση και η θυματοποίηση είναι μεγαλύτερη
- ανήλικα τέκνα γυναικών θυμάτων βίας, με την παροχή ασφαλούς διαμονής μέχρι την ηλικία που προβλέπεται στον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας των ξενώνων
- ειδικοί επιστήμονες στο χώρο της ψυχοκοινωνικής υγείας και φροντίδας, μέσα από τη στελέχωση και λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων

Εν κατακλείδι, επέρχονται θετικά αποτελέσματα για το σύνολο της κοινωνίας, δηλαδή, πέραν της εξ ορισμού ομάδας-στόχου και για επιμέρους κοινωνικές και οικονομικές ομάδες. Και αυτό, λαμβάνοντας υπόψη την επιρροή των δράσεων των ανωτέρω ομάδων στο σύνολο του κοινωνικού ιστού, του οποίου η εύρυθμη λειτουργία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση ομαλότητας και ίσων ευκαιριών προς επίτευξη κοινωνικής ανάπτυξης και προόδου.

1.4. Ποιες είναι οι ενδεχόμενες συνέπειες εάν δεν πραγματοποιηθεί η προτεινόμενη ρύθμιση;

Στο ευρωπαϊκό δίκαιο, τα άρθρα 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαγορεύουν οποιαδήποτε διάκριση βασιζόμενη στο φύλο και κατοχυρώνουν το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων της απασχόλησης, της εργασίας και της αμοιβής. Συνακόλουθα, το άρθρο 157 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 141 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας) παρέχει ειδική νομική βάση για τη λήψη κοινοτικών μέτρων που εξασφαλίζουν την αρχή των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης σε θέματα απασχόλησης και εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ίσης αμοιβής για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας, γεγονός που ρυθμίζεται και με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ.

Στο εθνικό δίκαιο, η αρχή της ισότητας προβλέπεται στο άρθρο 4 του Συντάγματος της Ελλάδος, ενώ στο δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 22, θεσπίζεται το δικαίωμα ίσης αμοιβής για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας ανεξαρτήτως φύλου ή άλλης διάκρισης. Πρόσθετα, στην παρ.1 του άρθρου 21 του Συντάγματος προστατεύεται η μητρότητα.

Με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, επιτεύχθηκε η τροποποίηση του άρθρου 116 του Συντάγματος του 1975, με την συμπερίληψη στο περιεχόμενό του της πρόβλεψης ότι «Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών», επί της οποίας διαμορφώθηκε πλούσια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τη λήψη και την εφαρμογή κατάλληλων νομοθετικών μέτρων από το νομοθέτη και τα όργανα του κράτους και για την, κατά περίπτωση, αποκατάσταση της επιβαλλόμενης ίσης μεταχείρισης των φύλων.

Οι διατάξεις όμως του εθνικού δικαίου που περιέχουν ρυθμίσεις για την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος του γυναικείου φύλου, φαίνεται να μην διέπονται από πνεύμα συνολικής θεώρησης των έμφυλων σχέσεων, οι οποίες διαπερνούν οριζόντια όλα τα πεδία μιας σύγχρονης κοινωνίας. Επίσης, είναι εμφανής η ανάγκη ενίσχυσης του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση του φαινομένου της ασκούμενης βίας κατά των γυναικών.

Η βία κατά των γυναικών, είναι ένα φαινόμενο διαχρονικό, το οποίο δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένες φυλετικές, κοινωνικές, οικονομικές, θρησκευτικές ή μορφωτικές ομάδες, αλλά συνιστά το σκληρό πυρήνα των έμφυλων ανισοτήτων και αναπαράγει τις σχέσεις εξουσίας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Είναι μάλιστα δύσκολο να καταπολεμηθεί, αν λάβει κανείς υπόψη και τη διστακτικότητα των θυμάτων να καταγγείλουν τα περιστατικά βίας ενώπιον των αρχών.

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, καθώς και εν μέσω συνεχών μεταναστευτικών ροών, το φαινόμενο της κακοποίησης των γυναικών εμφανίζει και νέες μορφές και έχει καταστήσει σαφή την ανάγκη για τη λήψη μέτρων από την Πολιτεία, για την αντιμετώπισή του.

Για το σκοπό αυτό, στο εν λόγω σχέδιο νόμου προβλέπεται η λειτουργία ενός ολοκληρωμένου Δικτύου δομών και υπηρεσιών (Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών, Ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών, 24ώρη πανελλαδική τηλεφωνική γραμμή SOS 15900) με αντικείμενο την προσφορά ψυχοκοινωνικής στήριξης, νομικής συμβουλευτικής αλλά και ασφαλούς διαμονής στις γυναίκες- θύματα έμφυλης βίας και τα ανήλικα τέκνα τους, η απουσία του οποίου θα ενίσχυε την κοινωνική αδικία, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η οικονομική κρίση που βιώνει η Ελλάδα και οι παρατεταμένες πολιτικές λιτότητας που εφαρμόστηκαν την τελευταία δεκαετία, έχουν ως αποτέλεσμα τη δραματική μείωση της απασχόλησης και έχουν έμφυλες συνέπειες, καθώς έχουν πλήξει δυσανάλογα τις γυναίκες, τους νέους και τους μετανάστες, οι οποίοι συγκεντρώνονται σε μεγαλύτερο ποσοστό απ' ότι οι άνδρες στο κατώτερο τμήμα της μισθολογικής κλίμακας και στον δευτερεύοντα τομέα της εργασίας.

Παράλληλα, ζητήματα όπως η υποεκπροσώπηση των γυναικών σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, εξακολουθούν να υφίστανται ως τομείς ανισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα, οι οποίοι αλληλεπιδρούν με τις νέες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν την τελευταία περίοδο. Στην οικονομική σφαίρα, υφίσταται μεν πρόοδος, αλλά αυτή δεν είναι αρκετή.

Όσον αφορά τη Δημόσια Διοίκηση, επιτακτική παραμένει η ανάγκη ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μέσα από τα συλλογικά όργανα του Δημοσίου Τομέα.

Στον ακαδημαϊκό και ερευνητικό χώρο, οι ισχύουσες έμφυλες διαφορές, εντοπίζονται και αντανακλώνται σε όλο το φάσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τις μορφές και τις βαθμίδες της. Οι γυναίκες εξακολουθούν να αποτελούν τη μειοψηφία στην κορυφή της ιεραρχίας, παρά το γεγονός ότι η αναλογία των γυναικών στα διάφορα εκπαιδευτικά επίπεδα, έχει αρχίσει να βελτιώνεται.

Η εκπροσώπηση των γυναικών στα κέντρα λήψης διοικητικών, οικονομικών, συνδικαλιστικών και πολιτικών αποφάσεων είναι ιδιαίτερα χαμηλή, γεγονός που καθιστά αναγκαίες τις προωθούμενες, με το εν λόγω σχέδιο νόμου, θετικές δράσεις.

Τέλος, η μείωση της ανάδειξης της σχέσης του κοινωνικού φύλου και των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ), η οποία εκκινεί από το πρόβλημα της στερεοτυπικής αναπαράστασης των γυναικών από τα ΜΜΕ και των τρόπων με τους οποίους η έμφυλη ταυτότητα κατασκευάζεται,

αποτελεί μέριμνα των συγκεκριμένων ρυθμίσεων, ελλείψει των οποίων, η έμφυλη βία θα επιδεινωθεί.

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι το παρόν σχέδιο νόμου, μέσα από τη θεσμοθέτηση ακολουθούμενων πρακτικών, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής άλλων, τη νομοθέτηση νέων, την ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές, στον ιδιωτικό βίο και την απασχόληση και τη λειτουργία δικτύου δομών για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, επιδιώκει με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Τα ανωτέρω στοιχεία είναι αναγκαία για τη μη αποδόμηση του κοινωνικού ιστού, κυρίως σε περίοδο κρίσης, που χαρακτηρίζεται από διόγκωση των κοινωνικών, οικονομικών και έμφυλων διαφορών και έχει ανάγκη την ύπαρξη συνεκτικών δομών και σχέσεων, κοινωνική ομαλότητα, οικονομική ισορροπία και φυλετική ισότητα.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Το θέμα της προώθησης της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης της έμφυλης βίας, έχει αποτελέσει πεδίο ενασχόλησης σε εθνικό επίπεδο, τόσο θεσμικά όσο και εφαρμοστικά. Σε εφαρμοστικό επίπεδο, η ισότητα των φύλων ενισχύεται με τη λειτουργία κέντρων και φορέων, με αντιπροσωπευτικότερο αυτών, τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ), η οποία ιδρύθηκε με το άρθρο 27 του Ν.1558/1985 (ΦΕΚ 137/Α), ως αυτοτελής Δημόσια Υπηρεσία που υπαγόταν στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, ενώ από το 2010 υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών (Π.Δ. 96/2010, ΦΕΚ 170/Α).

Βάσει νομοθετικού πλαισίου, κυρίως από το 2000 και εντεύθεν, γίνονται συνεχείς προσπάθειες προς την κατεύθυνση της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης της έμφυλης βίας. Ενδεικτικά, ακολουθούν αναφορές για καίριους σχετικά με το θέμα τομείς:

Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης

- Με το ν. 1414/84 (ΦΕΚ 25/Α'/2-2-1984) «Εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις εργασιακές σχέσεις και άλλες διατάξεις», γίνεται προσπάθεια να προστατευθούν ισότιμα οι εργασιακές σχέσεις ανδρών και γυναικών
- Με το ν. 1483/1984 και το Π.Δ. 176/1997, θεσμοθετείται η απαγόρευση απόλυσης εγκύου. Ως σπουδαίος λόγος δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί ενδεχόμενη μείωση της απόδοσης της εργασίας της εγκύου που οφείλεται στην εγκυμοσύνη
- Με το Π.Δ. 41/2003 (ΦΕΚ 44/Α'/21-2-2003) «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων» συμπληρώθηκαν οι διατάξεις του Π.Δ. 176/1997 σε εναρμόνιση με την Οδηγία 92/85/ΕΟΚ, προστατεύεται το δικαίωμα της εργαζόμενης γυναίκας στη μητρότητα.
- Με το ν. 3488/2006 (ΦΕΚ 191/Α'/11-9-2006), «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση, στους όρους και στις συνθήκες εργασίας», προωθείται η ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση στην απασχόληση και στις εργασιακές σχέσεις και η καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στους εργασιακούς χώρους. Φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίος για τον ιδιωτικό τομέα συνεργάζεται με το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ) (άρθρο 13).
- Με το ν. 3896/2010 (ΦΕΚ 207/Α'/8-12-2010) «Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης – Εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις», ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την ισότητα των αμοιβών μεταξύ γυναικών και ανδρών, την ίση μεταχείριση σε σχέση με τα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, την πρόσβαση στην απασχόληση, την επαγγελματική εξέλιξη και κατάρτιση, τους όρους εργασίας και γενικά λαμβάνονται μέτρα από τον εθνικό νομοθέτη για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης.

Καθιέρωση ποσόστωσης ανά φύλο για την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών

- Με το άρθρο 6, παρ. 1, του ν. 2839/2000 (ΦΕΚ 196/Α'/2000) «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και άλλες διατάξεις», θεσμοθετήθηκε η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. καθώς επίσης και στους ΟΤΑ α' και β'

βαθμού. Πιο συγκεκριμένα, καθιερώθηκε η υποχρεωτική, κατ' ελάχιστο στο 1/3, συμμετοχή κάθε φύλου στα υπηρεσιακά συμβούλια και στα συλλογικά όργανα του Δημοσίου, των Δημοσίων Οργανισμών και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- Με το άρθρο 75, παρ. 1 του ν.2910/2001 (ΦΕΚ 91/Α'/2.5.2001), καθιερώθηκε η υποχρεωτική, κατ' ελάχιστο στο 1/3, συμμετοχή από κάθε φύλο ως υποψηφίων στα ψηφοδέλτια των Νομαρχιακών και Δημοτικών εκλογών.
- Βάσει της παρ. 3 του άρθρου 18 και της παρ. 3 του άρθρου 120 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α'/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» ορίζεται ότι ο αριθμός των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων, συμβούλων δημοτικής κοινότητας, συμβούλων τοπικής κοινότητας και περιφερειακών συμβούλων από κάθε φύλο, ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών.
- Με το άρθρο 4 του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51/Α'/29.3.2010) «Σύστημα επιλογής Προϊσταμένων οργανικών μονάδων με αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια – Σύσταση Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.) και λοιπές διατάξεις», ορίζεται ότι στα Συμβούλια, ο αριθμός των μελών που ορίζονται από κάθε φύλο ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνόλου των μελών.
- Με το άρθρο 34 του Π.Δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» κωδικοποιείται η υφιστάμενη νομοθεσία περί ποσοστώσεων στον αριθμό των υποψηφίων βουλευτών κατά φύλο, και ορίζεται ότι για την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών, ο αριθμός των υποψηφίων βουλευτών από κάθε φύλο, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους.
- Με το άρθρο 3 παρ.3 του ν. 4255/2014 (ΦΕΚ 89/Α'/11-4-2014) «Εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις», καθιερώνεται για πρώτη φορά ποσόστωση για κάθε φύλο επί του αριθμού των υποψηφίων στις Ευρωεκλογές και ορίζεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους.
- Με το άρθρο 57 του ν. 3653/2008 (ΦΕΚ Α'/21.3.2008) «Θεσμικό πλαίσιο έρευνας και τεχνολογίας και άλλες διατάξεις» καθορίζεται ποσοστό συμμετοχής των επιστημόνων κατ' ελάχιστο 1/3 για κάθε φύλο στη στελέχωση των Εθνικών Οργάνων και Επιτροπών Έρευνας και Τεχνολογίας, εφόσον οι υποψήφιοι διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα για την κάλυψη της σχετικής, κατά περίπτωση, θέσης.

Οι ανωτέρω προσπάθειες, αποτέλεσαν αδιαμφισβήτητα σημαντικά βήματα στην προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων, αλλά παρόλα ταύτα δεν ήταν ικανές να επιτύχουν την πλήρη και ουσιαστική επίτευξη της ισότητας αυτής, με τις διακρίσεις να μειώνονται μεν σε κάποια επίπεδα, αλλά να μην αντιμετωπίζονται πολυεπίπεδα, να εξακολουθούν να υφίστανται και να διογκώνονται σε περιόδους κοινωνικής αναστάτωσης και κρίσης.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Το παράδειγμα που ακολουθεί, προέρχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο και αφορά μια ιδιαίτερη προσπάθεια για την ένταξη της διάστασης του φύλου στους δημόσιους προϋπολογισμούς. Η επιλογή έγινε με βάση το θέμα που πραγματεύεται, καθώς οι δημόσιοι προϋπολογισμοί αποτελούν δομικά ένα από τα πιο σημαντικά και ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο για κάθε κράτος.

Το παράδειγμα που ακολουθεί, αφορά την Ομάδα Προϋπολογισμού των γυναικών του Ηνωμένου Βασιλείου (Women's Budget Group-WBG) .

Η WBG είναι μία από τις γνωστότερες και πιο επιφανείς ομάδες της κοινωνίας των πολιτών στον τομέα της κατάρτισης των δημόσιων προϋπολογισμών με την οπτική του φύλου. Ιδρύθηκε το 1989 και συνενώνει οικονομολόγους που ασχολούνται με φεμινιστικά ζητήματα, ερευνητές/τριες, συμβούλους για τη διαμόρφωση πολιτικών, μέλη σωματείων και ακτιβιστές/τριες, οι οποίοι/-ες συνεργάζονται για την υλοποίηση του σχεδίου μιας κοινωνίας, που θα επικρατεί η ισότητα μεταξύ των φύλων και η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών θα τους παρέχει μεγαλύτερη αυτονομία στον επαγγελματικό, οικογενειακό και κοινωνικό βίο.

Το έργο της WBG περιστρέφεται γύρω από το θεμελιώδες ερώτημα «Πού διοχετεύονται οι πόροι και ποιά είναι η επίπτωσή τους στην ισότητα των φύλων;». Οι δραστηριότητές της εντάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- α. Ανταπόκριση στον ετήσιο εθνικό προϋπολογισμό και τις προκαταρκτικές αναφορές
- β. Ενθάρρυνση της κυβέρνησης, και ειδικότερα του HM Treasury (Υπουργείο Οικονομίας του Ηνωμένου Βασιλείου), να εντάξει την κατάρτιση των δημόσιων προϋπολογισμών με την οπτική του φύλου στο έργο του

γ. Εργασία με γυναίκες που ζουν σε συνθήκες φτώχειας για να υποστηριχτεί η συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να λαμβάνονται υπόψη εμπειρικά δεδομένα κατά τη διαμόρφωση των πολιτικών

Οι αντιδράσεις της ομάδας σε ότι αφορά τον εθνικό προϋπολογισμό, αποτελούν χαρακτηριστικό γνώρισμα του έργου της. Με την υποστήριξη και ενίσχυση από το έργο και την έρευνα των μελών της ως ακαδημαϊκών αλλά και από τις εμπειρίες τους ως δημόσιων συνηγόρων, οι αντιδράσεις επιδιώκουν να είναι αντιπροσωπευτικές των γυναικείων αναγκών, ενώ παράλληλα εκμεταλλεύονται τρέχουσες πολιτικές ευκαιρίες. Η ανάλυση που γίνεται, αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για τους ειδικούς, εντός και εκτός της κυβέρνησης.

Η ομάδα WBG αποσκοπεί επίσης στην προώθηση της ανάλυσης βάσει των φύλων σε κυβερνητικό επίπεδο. Μέσω της ανωτέρω προσπάθειας, έχει επιτευχθεί πρόοδος σε ό,τι αφορά την κίνηση από την κυβέρνηση για μια ισχυρότερη συμβουλευτική διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής «βάσει στοιχείων», το διορισμό Υπουργού για Γυναικεία Ζητήματα και τη δέσμευση του Υπουργείου Οικονομίας του Ηνωμένου Βασιλείου για τακτικές συναντήσεις με τους Υπουργούς και τους αξιωματούχους, ώστε να παρουσιάζεται και να συζητείται η ανάλυση του προϋπολογισμού και των προκαταρκτικών αναφορών με την οπτική του φύλου.

Σε γενικές γραμμές, το έργο της WGB μπορεί να χαρακτηριστεί ως άσκηση σταδιακής ευαισθητοποίησης και απόκτησης ικανοτήτων, για την ανάλυση του προϋπολογισμού με την οπτική του φύλου, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ώστε να επιτευχθούν γενικότερες αλλαγές. Αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια της WGB να πείσει το Υπουργείο Οικονομίας να αναλάβει ένα Έργο για την Ανάλυση των Εξόδων με την οπτική του φύλου (GAP). Το έργο GAP ανέλαβε την κατάρτιση ανάλυσης των εξόδων με την οπτική του φύλου στο Υπουργείο Εργασίας και Συντάξεων και στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, στρέφοντας την προσοχή στα Προγράμματα και τις υπηρεσίες του New Deal για τις μικρές επιχειρήσεις. Το έργο αποτέλεσε σημαντικό εργαλείο ευαισθητοποίησης και απόκτησης ικανοτήτων στο εσωτερικό της κυβέρνησης, σχετικά με τη σημασία της ανάλυσης των εξόδων με την οπτική του φύλου.

Σημαντικό σημείο έμφασης σχετικά με το τεκταινόμενο έργο της WGB, αποτελεί το καθήκον του δημόσιου τομέα να προωθεί την ισότητα των φύλων και να χρησιμοποιεί το κριτήριο αυτό στην ανάλυση του προϋπολογισμού.

2.3.Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση, πρέπει να εκδοθούν οι Αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα: 6, 7, 9, 10, 21, 29

Επιπλέον, πρέπει να εκδοθούν οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 11 & 29.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1. Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά όλες τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Προβλέπεται επιβράβευση των επιχειρήσεων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, που εφαρμόζουν πολιτικές ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών για τις εργαζόμενες και τους εργαζομένους τους. Συγκεκριμένα, χορηγείται «σήμα ισότητας» στις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δράσεις που προωθούν την ουσιαστική ισότητα, παρέχοντάς τους με τον τρόπο αυτό ένα περαιτέρω κίνητρο να μεριμνούν για την εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ των εργαζομένων τους και να ενθαρρύνουν την ενσωμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων στο εργασιακό τους περιβάλλον.

3.2. Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς.

Οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επιδρούν συνολικά στη δομή και τη λειτουργία της αγοράς, μέσω της προσπάθειας στρατηγικής διασύνδεσης της φυλετικής ισότητας στην εργασία, με τους φορείς της συμβατικής επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής οικονομίας.

3.3. Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους».

3.4. Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων.

Η προτεινόμενη ρύθμιση επιδρά στις λειτουργίες του τομέα μάρκετινγκ τόσο των ιδιωτικών επιχειρήσεων, όσο και του δημόσιου τομέα, μέσα από την προβολή της ισότητας των φύλων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τη διαφήμιση.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην ενίσχυση και διεύρυνση των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών παραγωγικών δυνάμεων και στην οικονομική ανάπτυξη και βιωσιμότητα, με δυναμική προοπτική στην επιχειρηματική εξέλιξη, μέσα από την πλήρη «εκμετάλλευση» των παραγωγικών δυνάμεων και των δύο φύλων και την προώθηση της ουσιαστικής έμφυλης ισότητας στην εργασία και στις ευκαιρίες για εργασία.

Η ενίσχυση της φυλετικής ισότητας, δεν δημιουργεί μόνον άμεσα οφέλη για τις κοινωνίες, αλλά, αποκλιμακώνοντας τις καταστάσεις αδικιών και άσκησης έμφυλης βίας, συμβάλλει στην εξέλιξη της αγοράς εργασίας, την κοινωνική και ισόρροπη ανάπτυξη και πρόοδο. Όλα τα παραπάνω, οδηγούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, παρέχοντας μεγαλύτερες ευκαιρίες για την οικονομική και επαγγελματική δραστηριοποίησή τους, μέσω της πλήρους αξιοποίησης του δυναμικού τους και με δράσεις απαλλαγμένες από φυλετικά ταμπού και αγκυλώσεις.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους».

3.7. Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία.

Συνολικά, οι ρυθμίσεις του νόμου, αναμένεται να επιφέρουν όφελος, τόσο για τις τοπικές κοινωνίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και γενικότερα για την ιδιωτική και δημόσια οικονομία. Θα ενισχυθεί η τοπική οικονομία, με την ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης, γεγονός που αντανακλά και στην εθνική οικονομία.

Μέσα από την πρόβλεψη για επιβράβευση των επιχειρήσεων για θέματα ισότητας και την υλοποίηση δράσεων ισότητας στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, οι επιχειρήσεις αναμένεται να ευαισθητοποιηθούν περαιτέρω σε θέματα ισότητας, γεγονός που θα αποβεί προς όφελός τους, μέσω της καλλιέργειας αισθήματος ικανοποίησης από τους εργαζόμενους, το οποίο βάσει μελετών, αυξάνει την παραγωγικότητα.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά.

- ✓ Επίτευξη νομικής και πραγματικής ισότητας ανάμεσα σε γυναίκες και άνδρες
- ✓ Αποτελεσματική αντιμετώπιση της έμφυλης βίας σε όλα τα πεδία της δημόσιας, κοινωνικής και οικονομικής ζωής
- ✓ Σεβασμός, προστασία και εμπέδωση των δικαιωμάτων των γυναικών
- ✓ Ενίσχυση της εκπροσώπησης των γυναικών στη Βουλή και στα όργανα Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ✓ Λειτουργία δικτύου δομών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

-

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Στα οφέλη περιλαμβάνονται:

- η ουσιαστική ισότητα των φύλων
- η άρση των έμφυλων διακρίσεων των πολιτών σε όλα τα πεδία της δημόσιας, κοινωνικής και οικονομικής ζωής
- ο σεβασμός, η προστασία και η εμπέδωση των δικαιωμάτων των γυναικών
- η ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στην εργασία όπως και στον ιδιωτικό, δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα
- η καταπολέμηση της έμφυλης βίας
- η λειτουργία ενός δικτύου δομών ανά τη χώρα με αντικείμενο δράσης την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

Ισχύουν τα προπαρατεθέντα στο σημείο 4.3.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν προκαλεί αρνητικές συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει).

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

Οι προτεινόμενες διατάξεις συμβάλλουν στην βελτίωση της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης σε τομείς που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων, δια της ολοκληρωμένης λειτουργίας των υπηρεσιών της, με δίκτυο τοπικών δομών, πλήρως διασαφηνισμένο θεσμικό πλαίσιο και θεσμική κατοχύρωση διαδικασιών.

Αντιμετωπίζονται ελλείψεις του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, με παράλληλη ανάπτυξη νέων πεδίων δράσης, που θα αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους υφιστάμενους πόρους και θα οδηγήσουν στην ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

Το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, στοχεύει να οδηγήσει στη διαμόρφωση συνθηκών, που θα επιτρέψουν τόσο στην τοπική αυτοδιοίκηση, όσο και στην κεντρική διοίκηση να ασκήσει λυσιτελώς έναν πιο ουσιαστικό ρόλο στα θέματα ισότητας των φύλων σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο, με αποτελεσματικότητα και διαφάνεια.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν).

7. Νομιμότητα

7.1. Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση.

- Σεβασμός και προστασία της αξίας του ανθρώπου - άρθρο 2 του Συντάγματος
- Αρχή της ίσης μεταχείρισης - άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος
- Δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας - άρθρο 5 του Συντάγματος
- Δικαίωμα στην πληροφόρηση – άρθρο 5Α του Συντάγματος
- Απαγόρευση προσβολής της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας - άρθρο 7 του Συντάγματος
- Προστασία προσωπικών δεδομένων - άρθρο 9Α του Συντάγματος
- Προστασία της οικογένειας, της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας - άρθρο 21 του Συντάγματος
- Προστασία εργασιακών δικαιωμάτων - άρθρο 22 του Συντάγματος

- Αποκεντρωτική οργάνωση της Διοίκησης – άρθρο 101 του Συντάγματος

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Στα ελληνικά νομολογιακά δεδομένα, και με αφορμή τη ρύθμιση του άρθρου 75 του ν. 2910/2001, που εισήγαγε υποχρεωτική ποσόστωση στους υποψήφιους συμβούλους στις δημοτικές, κοινοτικές και νομαρχιακές εκλογές, το ΣτΕ κλήθηκε να εκδώσει αποφάσεις σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ισότητας στην πρόσβαση στα δημόσια αξιώματα και τη λήψη θετικών μέτρων γι' αυτό. Χαρακτηριστικές είναι οι αριθμ. 2831, 2832, 3187 και 3188/2003 αποφάσεις. Στις εν λόγω αποφάσεις, το ΣτΕ έκρινε ότι η διάταξη του άρθρου 75 του ν. 2910/2001, σχετικά με τη θέσπιση από το νομοθέτη θετικών μέτρων για την αντιμετώπιση του ζητήματος της υποεκπροσώπησης των γυναικών στο χώρο της πολιτικής δράσης, ήταν σύμφωνη με το Σύνταγμα. Το ΣτΕ έκρινε ότι με τη νέα διατύπωση του άρθρου 116 παρ. 2 του Συντάγματος, ο συντακτικός νομοθέτης θέλησε να επιτρέψει την θέσπιση θετικών μέτρων κάθε μορφής σε όλους τους τομείς δράσης των δύο φύλων, τόσο στους τομείς των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, όσο και στον τομέα των πολιτικών δικαιωμάτων, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά δεν συνεπάγονται υπέρμετρους περιορισμούς που θίγουν τον πυρήνα των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων στα οποία αναφέρονται. Ως εκ τούτου κρίθηκε ότι ήταν Συνταγματική η ρύθμιση βάσει της οποίας στις εκλογές ΟΤΑ το κάθε φύλο πρέπει να εκπροσωπείται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού.

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

- Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Ε.Ε.
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα
- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

-

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας.

Αρμόδιο για τον επιτελικό σχεδιασμό και την προώθηση εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος σχεδίου νόμου, είναι το επισπεύδον Υπουργείο Εσωτερικών (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων και Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας).

Αρμοδιότητα επίσης έχουν τα Υπουργεία: Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων, Υγείας, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών & Ενημέρωσης, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης.

Κατά το στάδιο της προετοιμασίας των υπό αξιολόγηση ρυθμίσεων, συμμετείχε το σύνολο των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, καθώς και οι καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Εσωτερικών.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση.

Αναφορικά με την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων του Πρώτου Μέρους αρμόδιες είναι η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, η Διεύθυνση Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων, η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, το Κ.Ε.Θ.Ι. και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.).

Έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες καλής νομοθέτησης, σύμφωνα με τον ν. 4048/2012 και κατά τη σύνταξη του αξιολογούμενου νομοσχεδίου, έχουν υιοθετηθεί οι προτεινόμενοι από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, νομοτεχνικοί κανόνες.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη.

Το σύνολο των διατάξεων που αντικαθίστανται, τροποποιούνται ή καταργούνται αποτυπώνεται αναλυτικά σε Συνοδευτική Έκθεση (Πίνακα καταργούμενων-τροποποιούμενων διατάξεων) του αξιολογούμενου σχεδίου νόμου.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση.

Το πρώτο μέρος του νομοσχεδίου αναρτήθηκε σε ηλεκτρονική δημόσια διαβούλευση από 06-03-2018 μέχρι 20-03-2018.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη.

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, η ηλεκτρονική διαβούλευση έλαβε χώρα από τις 6 Μαρτίου έως και τις 20 Μαρτίου 2018 και κατατέθηκαν συνολικά 145 σχόλια από ενδιαφερόμενους. Ο σχολιασμός των διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου έλαβε χώρα

στο δικτυακό τόπο διαβούλευσης του Υπουργείου Εσωτερικών
(<http://www.opengov.gr/types/?p=5597>)

Τα σχόλια που κατατέθηκαν ελήφθησαν υπόψη για τη βελτίωση των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της.

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

ΑΡΘΡΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Σκοπός	17
2	Πεδίο εφαρμογής	6
3	Ορισμοί	14
4	Μηχανισμοί και φορείς για την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων	7
5	Δράσεις της κεντρικής διοίκησης για την ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στις δημόσιες πολιτικές	5
6	Η ένταξη της διάστασης του φύλου στους δημόσιους προϋπολογισμούς	Δεν επιτρέπεται σχολιασμός στο Άρθρο 06
7	Ένταξη της διάστασης του φύλου στη σύνταξη των δημοσίων εγγράφων	10
8	Τήρηση στατιστικών στοιχείων και ενίσχυση του έργου του Παρατηρητηρίου για την Ισότητα των Φύλων	1
9	Πειθαρχικό δίκαιο	1
10	Ποσοστό υποψηφίων κατά φύλο στις βουλευτικές εκλογές	6
11	Ποσοστό υποψηφίων κατά φύλο στις εκλογές των εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης	5
12	Ποσοστό υποψηφίων κατά φύλο στη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων	4
13	Πρωώθηση της ισότητας των φύλων μέσα από την εκπαίδευση και την εκπαιδευτική διαδικασία	4
14	Ένταξη της διάστασης του φύλου στη δημόσια υγεία	8
15	Φύλο και Κοινωνική Αλληλεγγύη	2
16	Πρόνοια της/του εργοδότη/της για την ουσιαστική ισότητα των φύλων στην εργασία	3
17	Κοινωνικός διάλογος	2
18	Επιβράβευση των εμπορικών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη δράσεων προώθησης της ουσιαστικής ισότητας των φύλων	4
19	Έλεγχος εφαρμογής	Δεν επιτρέπεται

		σχολιασμός στο Άρθρο 19
20	Έννομη Προστασία	Δεν επιτρέπεται σχολιασμός στο Άρθρο 20
21	Μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στη διαφήμιση και στις αρμοδιότητες του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.	6
22	Λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών	9
23	Λειτουργία ξενώνων φιλοξενίας γυναικών-θυμάτων έμφυλης βίας	9
24	Λειτουργία της 24ωρης πανελλαδικής τηλεφωνικής γραμμής SOS 15900	10
25	Βάση δεδομένων του Δικτύου δομών	3
26	Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Δικτύου Δομών	2
27	Προσωπικό δικτύου δομών	1
28	Διαδικασία ελέγχου	2
29	Χρηματοδότηση των δομών του δικτύου	3
30	Ειδικότερα θέματα λειτουργίας των δομών του Δικτύου	1
31	Έναρξη ισχύος	Δεν επιτρέπεται σχολιασμός στο Άρθρο 31

Τα περισσότερα σχόλια έλαβαν το άρθρο 01 «Σκοπός» και το άρθρο 03 «Ορισμοί» (17 και 14 σχόλια αντίστοιχα).

Ο χαρακτήρας των σχολίων διέπεται από μεγάλη διακύμανση: υπάρχουν πολίτες και φορείς που τάσσονται με επαινετικά σχόλια για τη νομοθετική πρωτοβουλία του κρατικού φορέα ισότητας των φύλων, αλλά καταγράφονται και σχόλια περί περιορισμένου εύρους των προτεινόμενων άρθρων ή και πλήρους αντίθεσης προς το εν λόγω σχέδιο νόμου.

Σημαντικός αριθμός άρθρων εστιάζουν σε γλωσσολογικές ή/και εννοιολογικές παρατηρήσεις.

Υπάρχουν σχόλια που θεωρούν μονομερές και σεξιστικό το σχέδιο νόμου με το αιτιολογικό ότι προσεγγίζει το θέμα από την άποψη μόνο των γυναικών και παραγνωρίζει τα δικαιώματα των ανδρών, με έμφαση στα ζητήματα κηδεμονίας και ανατροφής των παιδιών.

Αναφορικά με το ζήτημα της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας, ορισμένα σχόλια είναι επικριτικά με το σκεπτικό ότι το σχέδιο νόμου δεν λαμβάνει υπόψη του ότι και οι άνδρες είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας από γυναίκες και έχουν το ίδιο δικαίωμα προστασίας με αυτές. Ένα ακόμη ζήτημα που τίθεται, είναι η αποσαφήνιση ως προς την πρόσβαση των γυναικών χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα ή/και με προσφυγικό/μεταναστευτικό προφίλ στους ξενώνες φιλοξενίας γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, καθώς και οι γλώσσες επικοινωνίας των αλλοδαπών γυναικών με το πανελλαδικό δίκτυο δομών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας Φύλων.

Χαιρετίζεται η πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας Φύλων για την εξάλειψη του γλωσσικού σεξισμού στα διοικητικά έγγραφα. Ωστόσο, εκφράζεται δυσπιστία για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, θεωρώντας το σχετικό άρθρο υπερβολικό.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης.

Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι πάντοτε ανοικτό σε κοινωνικό διάλογο με το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων αλλά και των πολιτών, αφού πάντοτε μελετώνται οι θέσεις και προτάσεις που αποστέλλονται προς αυτό, για τυχόν μελλοντικές θεσμικές βελτιώσεις.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ήδη διανύουμε τον ένατο χρόνο εφαρμογής του ν. 3838/2010 που τροποποίησε το δίκαιο ιθαγένειας και πλέον των τριών από τότε που τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 4332/2015 που εισήγαγαν εκ νέου ρυθμίσεις περί κτήσης ιθαγένειας υπό προϋποθέσεις για όσους αλλοδαπούς έχουν γεννηθεί ή/και μεγαλώνουν στη χώρα, φοιτούν σε ελληνικά σχολεία και διαμένουν νόμιμα σε αυτή.

Κατά τη διάρκεια των ετών αυτών, παρουσιάστηκαν δυσλειτουργίες στην εφαρμογή των διατάξεων τόσο της πολιτογράφησης όσο και της κτήσης ιθαγένειας λόγω γέννησης/φοίτησης, εντοπίστηκαν παραλείψεις ή και αβλεπίες του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

Οι εμφανέστερες δυσλειτουργίες αφορούν στην αδυναμία ομογενοποιημένης, ενιαίας και διαφανούς διαδικασίας κατά την πολιτογράφηση, καθώς και στις μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτήσεων και την έκδοση των αποφάσεων.

Οι διαπιστωμένες αυτές αδυναμίες οδήγησαν αρχικά στη σύσταση της Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας και στη συνέχεια στην υπαγωγή των Διευθύνσεων Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης (εκτός των αρμοδιοτήτων των μητρώων αρρένων και της κοινωνικής ένταξης) από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών με το άρθρο 248 του ν.4555/2018. Ως εκ τούτου σκοπός των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι η βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι δυσλειτουργίες.

Οι παρούσες αλλαγές σκοπεύουν επίσης στην εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις απαιτήσεις της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, όπως κυρώθηκαν με το ν. 4074/2012, και ιδίως του άρθρου 7, καθώς και με το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του εθνικού δικαίου περί ίσης μεταχείρισης και εξάλειψης των διακρίσεων λόγω ηλικίας και χρόνιας πάθησης, εισάγοντας διατάξεις ανάλογες με αυτές που υπάρχουν ήδη σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος εισάγονται συγκεκριμένες διατάξεις με στόχο την εξάλειψη του φαινομένου της ανιθαγένειας στην Ελλάδα για πρόσωπα γεννημένα στην Ελλάδα με ανιόντες που διαθέτουν μακρά οικογενειακή παρουσία και εγκατάσταση εντός του ελλαδικού χώρου, τα οποία ωστόσο δεν έχουν καθορίσει την ελληνική τους ιθαγένεια μέχρι σήμερα. Η χώρα έχει υποχρέωση ως κράτος δικαίου να αποδώσει την ιθαγένεια στη συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων, δίνοντάς τους το δικαίωμα στην προσωπικότητα, ζήτημα που, πέραν όλων των άλλων, ενδιαφέρει και τη δημόσια τάξη.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση, συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Σκοπός των προτεινόμενων διατάξεων είναι η βελτίωση ποιότητας των ρυθμίσεων, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι προαναφερόμενες δυσλειτουργίες. Πέρα όμως από το ενιαίο, ομοιογενές, διαφανές και ταχύτερο στο οποίο στοχεύουν οι διατάξεις, η αναβάθμιση της ρυθμιστικής αποτελεσματικότητας του σχετικού νομοθετικού πλαισίου θα διαμορφώσει του όρους για τη μείωση του αριθμού των διοικητικών και δικαστικών προσφυγών σχετικά με την κτήση της ιθαγένειας, άρα και το φόρτο της διοίκησης και των δικαστηρίων.

Σημειώνουμε ειδικά ότι στο πλαίσιο των ομοιογενών και διαφανών διαδικασιών πολιτογράφησης αναμορφώνεται η συνέντευξη ενώπιον των επιτροπών πολιτογράφησης. Για το επόμενο χρονικό διάστημα, ειδικά για την επάρκεια της γλώσσας, προκρίθηκαν μεταβατικά δύο εναλλακτικές διαδικασίες, είτε μέσω συνέντευξης ενώπιον της επιτροπής πολιτογράφησης, είτε μέσω ειδικής δοκιμασίας (τεστ) πιστοποίησης της γλωσσικής επάρκειας. Οι δύο διαδικασίες, που θα υλοποιούνται σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προκρίθηκαν από την άμεση μετάπτωση μόνο στην ειδική δοκιμασία (τεστ) πιστοποίησης της γλωσσικής επάρκειας για να αποφευχθούν καθυστερήσεις που θα προέκυπταν από την εισαγωγή ενός νέου και υποχρεωτικού τεστ για χιλιάδες αιτούντων.

Ειδικότερα και κατ' άρθρο:

- Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 31 εισάγεται η δυνατότητα απόκτησης ιθαγένειας από ανήλικα με βαριά αναπηρία παιδιά στα οποία παρέχεται αδιαλείπτως εξειδικευμένη περίθαλψη και παρεμβάσεις ψυχοκοινωνικής ή θεραπευτικής αποκατάστασης από αρμόδιους φορείς, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την κτήση ιθαγένειας από όλα τα παιδιά που πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του νόμου.
- Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 32 εξειδικεύεται ότι για τη διακρίβωση της συνδρομής επί μέρους ουσιαστικών προϋποθέσεων της πολιτογράφησης η Επιτροπή Πολιτογράφησης διενεργεί ειδική δοκιμασία (τεστ). Δίνεται η δυνατότητα απαλλαγής από το μέρος της δοκιμασίας που αφορά τη γλωσσική επάρκεια σε όσους πιστοποιείται η γνώση της ελληνικής γλώσσας ώστε να μην επιβαρύνονται αναίτια η διοίκηση και οι αιτούντες. Εισάγεται νέα ρύθμιση, με την οποία δίνεται η δυνατότητα κτήσης ιθαγένειας με πολιτογράφηση αλλοδαπών ηλικίας άνω των 65 ετών, με νοητική ή ψυχική ή σωματική αναπηρία χωρίς να συντρέχει μέρος των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης, ενώ οι τυπικές παραμένουν αμετάβλητες.

- Με την παράγραφο 1 του άρθρου 33 μεταβάλλονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συνδρομή της ουσιαστικής προϋπόθεσης περί της ένταξης του αιτούντος στην οικονομική ζωή της χώρας. Εφεξής δεν αρκεί η προσκόμιση εκκαθαριστικού σημειώματος του τελευταίου οικονομικού έτους πριν την αίτηση, αλλά πλέον προσκομίζονται κατά την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης εκκαθαριστικά σημειώματα των οικονομικών ετών που αντιστοιχούν στο σύνολο των ετών προηγούμενης νόμιμης παραμονής στη χώρα που απαιτούνται κατά περίπτωση, με βάση τα οποία να προκύπτει η φορολογική υποχρέωση του αιτούντος ως κατοίκου της Ελλάδας. Με την παράγραφο 2 αναπροσδιορίζεται το ύψος παραβόλου περί κτήσης ιθαγένειας με πολιτογράφηση και μειώνεται από το ποσό των επτακοσίων (700) ευρώ στο ποσό των πεντακοσίων πενήντα (550) ευρώ. Διευρύνεται το πεδίο των δικαιολογητικών που απαιτούνται να συνοδεύουν την αίτηση πολιτογράφησης κατά την υποβολή της. Δίνεται επίσης η δυνατότητα σε ενήλικους αλλοδαπούς που στερούνται δικαιοπρακτικής ικανότητας να εκπροσωπούνται για την υποβολή αίτησης και δήλωσης πολιτογράφησης από τον νομίμως ορισθέντα δικαστικό συμπαραστάτη τους.
- Με το άρθρο 34 αντικαθίσταται ολόκληρο το άρθρο 7 υπό το πρίσμα της διάταξης του άρθρου 248 του ν.4555/2018 για την ευχερέστερη ενσωμάτωση των αλλαγών που επέρχονται στη διαδικασία πολιτογράφησης και αποσκοπούν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της διοίκησης και κυρίως στην επιτάχυνση της διαδικασίας. Επιπλέον εισάγεται παράβολο για την υποβολή αντιρρήσεων ενώπιον του Συμβουλίου Ιθαγένειας με δεδομένο ότι με το νέο εισαγόμενο τρόπο της ειδικής δοκιμασίας (τεστ) η άσκηση προσφυγής αποκτά εξαιρετικό χαρακτήρα. Η διάταξη περί παραπομπής για διατύπωση γνώμης στο Συμβούλιο Ιθαγένειας από τον Υπουργό Εσωτερικών σε περίπτωση αμφιβολιών του ως προς την εισήγηση της Επιτροπής Πολιτογράφησης εξακολουθεί να ισχύει.
- Με τα άρθρα 35 και 36 προστίθενται νέες διατάξεις, σκοπός της πρώτης εξ αυτών είναι να αναδείξει τη βούληση του νομοθέτη περί συνεχούς διαμονής του αιτούντος στη χώρα και μετά την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Η συνεχής διαμονή, δεν εννοείται ως το πραγματικό γεγονός της αδιάλειπτης φυσικής παρουσίας του προσώπου στη χώρα. Εισάγεται δε εξαίρεση από τον προηγούμενο κανόνα λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη καθυστέρηση άνευ υπαιτιότητας του αιτούντος στη διαδικασία πολιτογράφησης και τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης σε μεγάλα τμήματα του μεταναστευτικού πληθυσμού. Προβλέπονται ακόμη οι περιπτώσεις παραπομπής υποθέσεων στον Υπουργό Εσωτερικών ή και στο Συμβούλιο Ιθαγένειας.

- Με το άρθρο 37 δίνεται η δυνατότητα σε άτομα με σωματική αναπηρία να ορκίζονται στην οικία τους ή μέσω τηλεδιάσκεψης.
- Με το άρθρο 38 τροποποιείται η σύνθεση των Επιτροπών Πολιτογράφησης με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο των αναβολών συνεδριάσεων λόγω έλλειψης απαρτίας.
- Με το άρθρο 39 εξορθολογίζεται και απλοποιείται η διαδικασία κτήσης ιθαγένειας από τους ομογενείς που προέρχονται από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης καθώς καταργούνται οι Ειδικές Επιτροπές. Ειδικότερα όσοι κατοικούν σε αυτές, εφεξής αντιμετωπίζονται ως ομογενείς του εξωτερικού και υπάγονται στην ίδια διαδικασία με τους λοιπούς ομογενείς. Όσοι διαμένουν στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του πότε αφίχθησαν ή με ποιού τύπου θεώρηση εισόδου, εφόσον έχουν εισέλθει νόμιμα, υποβάλλουν αίτηση κατά τη διαδικασία της πολιτογράφησης με ειδικότερες τυπικές προϋποθέσεις και δικαιολογητικά. Οι Επιτροπές Πολιτογράφησης γνωμοδοτούν για την ομογενειακή ιδιότητα του αιτούντος και τη συνδρομή ουσιαστικών προϋποθέσεων οι οποίες καθορίζονται με υπουργική απόφαση.
- Με το άρθρο 40 κωδικοποιείται ορθολογικά η διαδικασία καθορισμού ιθαγένειας ούτως ώστε να τερματισθεί η οξύμωρη κατάσταση, κατά την οποία η διαπίστωση πλήρωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων κτήσης (συνήθως από αλληλουχία γεννήσεων) αποτελούσε μεν (θεωρητικά) αγώγιμο δικαίωμα του ενδιαφερομένου και αντίστοιχη δέσμια αρμοδιότητα της διοίκησης, συνθλιβόταν όμως μέσα σε μιαν απόλυτη διαδικαστική αταξία και ανασφάλεια δικαίου.
- Με το άρθρο 41 εισάγεται συγκεκριμένη διαδικασία επί αμφισβητήσεων ιθαγένειας.
- Με το άρθρο 42 τροποποιούνται τα άρθρα 23 και 28 του ν. 3838/2010 και αφενός επανεισάγεται η υποχρέωση ορκωμοσίας των ομογενών κατόχων Ε.Δ.Τ.Ο. μετά τη δημοσίευση της απόφασης περί κτήσης ιθαγένειας και αφετέρου αυξάνεται από 35% σε 50% το ποσοστό επί των εισπραττόμενων εσόδων από τα παράβολα που διατίθεται για την κάλυψη δαπανών των υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών που χειρίζονται θέματα ιθαγένειας. Η αύξηση αυτή δικαιολογείται από τις επιβαρύνσεις που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών και του ειδικού εξοπλισμού που χρειάζονται οι νέες διαδικασίες πολιτογράφησης. Άλλωστε η αύξηση αυτή αντισταθμίζεται από την παρατηρούμενη, βάσει των στατιστικών στοιχείων, αύξηση μέσα στο 2018 των αιτήσεων πολιτογράφησης αλλογενών κατά 12% και των αιτήσεων πολιτογράφησης ομογενών κατά 8% περίπου σε σχέση με το 2017.

- Με το άρθρο 43 τροποποιείται ο Οργανισμός του Υπουργείου Εσωτερικών υπό το πρίσμα της διάταξης του άρθρου 248 του ν. 4555/2018.
- Με το άρθρο 44 τροποποιείται η σύνθεση της Επιτροπής για τη σύνταξη του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, στο πλαίσιο διευκόλυνσης του έργου της.
- Με το άρθρο 45 προβλέπεται ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 περί προσφυγής ενώπιον Υπουργού κατά των αποφάσεων των Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας.
- Οι προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 46 αφορούν πρόσωπα γεννημένα στην Ελλάδα, με ανιόντες που διαθέτουν μακρά οικογενειακή παρουσία και εγκατάσταση στην Ελλάδα, τα οποία δεν έχουν καθορίσει την ελληνική τους ιθαγένεια μέχρι σήμερα. Τα πρόσωπα αυτά εν προκειμένω αυτοπροσδιορίζονται ή ετεροπροσδιορίζονται ως προερχόμενα από κοινότητες με ειδικά χαρακτηριστικά που εμπίπτουν στον χαρακτηρισμό Ρομά, ως γενικού όρου που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2010, ανεξαρτήτως των πιθανών διαφορετικών όρων αυτοπροσδιορισμού ή ετεροπροσδιορισμού τους. Σκοπός των συγκεκριμένων διατάξεων είναι η εξάλειψη του φαινομένου της ανιθαγένειας στην Ελλάδα για πρόσωπα που, τόσο τα ίδια όσο και οι ανιόντες τους, είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα από μακρού ήδη χρόνου, έχουν δηλαδή μακρά ιστορική παρουσία στη χώρα. Οι οριζόμενες ρυθμίσεις τίθενται στην βάση του θετικού μέτρου για την συγκεκριμένη ομάδα, θεσπίζοντας κατά παρέκκλιση διαδικασίες σε σχέση με τις ισχύουσες καθώς και σε σχέση με τις εφαρμοζόμενες πρακτικές της διοίκησης, ακολουθώντας όμως τις διατάξεις του άρθρου 1 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας περί γεννημένων στο ελληνικό έδαφος.
- Με το άρθρο 47 καταργείται η προϋπόθεση παρέλευσης ενός έτους από την απόφαση κτήσης ιθαγένειας με πολιτογράφηση, η οποία συνιστούσε κώλυμα διορισμού, αίροντας τη δυσμενή διακριτική μεταχείριση σε βάρος των πολιτογραφημένων, η οποία προσέκρουε στις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης, ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής.
- Με το άρθρο 48 τροποποιείται το άρθρο 8 του ν. 3469/2006, ούτως ώστε στις πράξεις που δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να συμπεριλαμβάνονται και οι αποφάσεις ορισμού των μελών της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής των εξετάσεων πιστοποίησης της ελληνικής γλώσσας για υπηκόους τρίτων χωρών, για αλλοδαπούς που αιτούνται άσυλο και για αλλοδαπούς που αιτούνται ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση.
- Με το άρθρο 49 προβλέπεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Το σύνολο του πληθυσμού που θα πληροί τις προϋποθέσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, με οιονδήποτε τρόπο, όπως αυτές τροποποιούνται με τις διατάξεις του παρόντος.

1.4. Ποιες είναι οι ενδεχόμενες συνέπειες εάν δεν πραγματοποιηθεί η προτεινόμενη ρύθμιση;

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου υλοποιείται η αποστολή του Υπουργείου Εσωτερικών για σχεδιασμό και πραγμάτωση δημόσιων πολιτικών εθνικής εμβέλειας, στις οποίες περιλαμβάνεται η κτήση ή μη της ελληνικής ιθαγένειας, τομέας κατεξοχήν σημαντικός για το δημόσιο συμφέρον, με σοβαρές επιπτώσεις για το κράτος και τη λειτουργία του πολιτεύματος, αφού σχετίζεται με το εκλογικό σώμα αλλά και με μια σειρά μείζονος σημασίας δικαιώματα όπως αυτά του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, του διορισμού στο δημόσιο, κ.λπ.

Η εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων θεωρείται αναγκαία, για λόγους γενικότερου εθνικού συμφέροντος. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις:

- Επιδιώκεται η ομογενοποίηση των διαδικασιών κτήσης της ιθαγένειας μέσω της τυποποίησής τους, της πλήρους διασαφήνισης του θεσμικού πλαισίου και της άσκησης των αρμοδιοτήτων με ενιαία κριτήρια σε όλη την Επικράτεια.
- Επιχειρείται η αναβάθμιση, ο εκσυγχρονισμός και ο εξορθολογισμός των υπηρεσιών απονομής ιθαγένειας της Δημόσιας Διοίκησης της χώρας μέσω της απλοποίησης των σχετικών διαδικασιών.
- Επιταχύνονται οι διαδικασίες, δεδομένου ότι οι Περιφερειακές Διευθύνσεις θα υπάγονται απευθείας στην Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, γεγονός το οποίο εξυπηρετεί αφενός τη δυνατότητα καλύτερου συντονισμού μεταξύ των υπηρεσιών, αφετέρου την άσκηση αποτελεσματικότερης εποπτείας.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Δεν είναι η πρώτη φορά που γίνεται προσπάθεια ορθολογικής αντιμετώπισης της διαδικασίας της απόδοσης της Ελληνικής Ιθαγένειας. Είναι όμως ιδιαίτερης σημασίας η εισαγωγή, για πρώτη φορά, στοιχειωδών κανόνων και διαδικασίας σχετικά με τον καθορισμό/διαπίστωση και την αμφισβήτηση της ελληνικής ιθαγένειας. Ο καθορισμός της ελληνικής ιθαγένειας λόγω ανιόντα έλληνα πολίτη, πρώτη φορά διατυπώθηκε στο άρθρο 14 του Αστικού Νόμου του 1856. Το διαχρονικό δίκαιο ιθαγένειας επιβάλλει την εξέταση των υποθέσεων με βάση το δίκαιο που ίσχυε κάθε φορά όταν έλαβε χώρα το κρίσιμο ληξιαρχικό γεγονός, ως εκ τούτου σε πολλές περιπτώσεις το στέλεχος της διοίκησης οφείλει να ανατρέξει σε παλαιότερες διατάξεις, ακόμη και του 19ου αιώνα. Ως σήμερα, ο νομοθέτης απέφυγε να θεσμοθετήσει ειδικότερα ζητήματα καθορισμού ιθαγένειας, είτε ουσίας, είτε διαδικαστικά, αρκούμενος στην διάταξη, όπως αυτή μεταβαλλόταν διαχρονικά, περί κτήσεως της ιθαγένειας των τέκνων των Ελλήνων από τη γέννησή τους.

Στην ισχύουσα νομοθεσία, η διαδικασία διαπίστωσης δεν αναφέρεται καν, εκτός εκείνων των περιπτώσεων όπου για την αμφισβήτηση της ιθαγένειας αποφαινεται ο Υπουργός Εσωτερικών.

Οι παρούσες ρυθμίσεις εισάγουν ένα ελάχιστο κανονιστικό πλαίσιο, όπως αυτό έχει προκύψει από την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, τις γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Ιθαγενείας και του ΝΣΚ, αλλά και ορθές πρακτικές της διοίκησης. Έτσι ελαχιστοποιούνται οι δυνατότητες της διοίκησης για αυθαίρετη ερμηνεία των παραπάνω, καθώς αυτές κωδικοποιούνται και ανάγονται σε νόμο. Έχουν δε ιδιαίτερη σημασία καθώς σχετίζονται πρωτευόντως με τους απόδημους Έλληνες.

Επιπλέον, οι ρυθμίσεις αυτές στοχεύουν, καθόσον δεν μπορούν να καλύψουν πλήρως όλες τις περιπτώσεις, στο να εμπεδωθεί στη διοίκηση η αντίληψη ότι και ο καθορισμός ιθαγένειας δεν εναπόκειται στην πολιτική συγκυρία, στις τοπικές ή συνολικές προσλήψεις περί ορθού και συμφέροντος, σε εκτιμήσεις περί του αιτούντος προσώπου, αλλά υπόκειται στους νόμους και σε δικαστικό και διοικητικό έλεγχο.

Επίσης, εισάγονται ρυθμίσεις εξορθολογιστικού χαρακτήρα για την κτήση ιθαγένειας ομογενών από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Σχεδόν 30 έτη μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και τη δημιουργία διαδόχων κρατών σε πολλά από τα οποία διαβιούσαν και διαβιών ομογενείς, το ρυθμιστικό πλαίσιο εξακολουθεί να διέπεται από τις ανάγκες ρυθμίσεων που προέκυψαν αμέσως μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και την μαζική εισροή ομογενών στη χώρα. Οι Ειδικές Επιτροπές εξέτασης των ομογενών τόσο στις κατά τόπους προξενικές αρχές όσο και στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και η διαφοροποίηση μερικών εκ των ομογενών σε όσους κατέφθασαν στη χώρα πριν και μετά το 2001, έχουν πλέον ολοκληρώσει την αναγκαιότητα θέσπισής τους. Με τις παρούσες διατάξεις επιλύεται το ζήτημα των επί ετών καθυστερήσεων εξέτασης των αιτήσεων και η διαδικασία ιδιότυπης πολιτογράφησής τους εντάσσεται είτε στο

άρθρο 10 του ΚΕΙ περί πολιτογράφησης ομογενών εξωτερικού, είτε στις κατά τόπους Επιτροπές Πολιτογράφησης οι οποίες θα γνωμοδοτούν και για την ομογενειακή ιδιότητα του αιτούντος.

Τέλος, προτείνονται ρυθμίσεις για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας και τη δημοτολογική τακτοποίηση των γεννημένων και διαβιούντων στη χώρα ανιθαγενών Ρομά σε τρεις βαθμίδες διαδικασιών, παρουσιαζόμενες από την απλούστερη προς την περισσότερο σύνθετη, όπου κάθε μια αντιστοιχεί στο επίπεδο επάρκειας των στοιχείων που προσκομίζουν οι ενδιαφερόμενοι και την βεβαιότητα της κρίσης ότι ο αιτών ανήκει στους Ρομά με μακρά ιστορική παρουσία στην Ελλάδα.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Με τις παρούσες διατάξεις γίνεται προσπάθεια να επιλυθεί το ζήτημα των επί ετών καθυστερήσεων εξέτασης των αιτήσεων απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας από ομογενείς και των αποκλίσεων ως προς την αποδοχή ή μη της αίτησης. Οι αποκλίσεις οφείλονται στο ότι οι κρίσεις περί ελληνικής καταγωγής, ομογενειακής ιδιότητας αλλά και ένταξης εμφανίζεται να αποτιμώνται με μη ενιαίο τρόπο, είναι δε ενίοτε ανεπαρκώς τεκμηριωμένες. Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα δεν συνιστούν ελληνική ιδιαιτερότητα: όλα τα κράτη που θέσπισαν ειδικές ρυθμίσεις απόδοσης ιθαγένειας για ομάδες πληθυσμών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που κατηγοριοποίησαν ως ομογενείς –με διαφορετική ορολογία ανά χώρα– βρέθηκαν να αντιμετωπίζουν ανάλογα αδιέξοδα και να αναθεωρούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα τις ρυθμίσεις τους, όπως έκανε και ο έλληνας νομοθέτης από το 1990. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα της Γερμανίας, του Ισραήλ αλλά και της Πολωνίας, με ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα την πρώτη χώρα η οποία κατά το ίδιο χρονικό διάστημα με την Ελλάδα προχώρησε στην προϋπόθεση της ελάχιστης ένταξης για την χορήγηση ιθαγένειας.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση, πρέπει να εκδοθούν οι Αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα: 31, 32, 38, 39, 46.

Επιπλέον, στο άρθρο 32 προβλέπεται η έκδοση δύο Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων ήτοι α) των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων και β) των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας.

3. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Ως προσδοκώμενες συνέπειες των προτεινόμενων ρυθμίσεων στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά, θα μπορούσαν να αναφερθούν οι ακόλουθες:

- ✓ Βελτίωση ποιότητας των ρυθμίσεων περί κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι δυσλειτουργίες του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας
- ✓ Αποτελεσματικότερη και ταχύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την απονομή της ιθαγένειας και την πολιτογράφηση, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι διαπιστωμένες στην πράξη αδυναμίες και δυσλειτουργίες και να καταστεί η διαδικασία ταχύτερη, αποτελεσματικότερη, ενιαία, διαφανής και ομογενοποιημένη
- ✓ Ενίσχυση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής με την ομαλή ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας όσων αποκτούν με οιονδήποτε τρόπο την ελληνική ιθαγένεια
- ✓ Εισαγωγή στοιχειωδών κανόνων και διαδικασίας σχετικά με τον καθορισμό, διαπίστωση και την αμφισβήτηση της ελληνικής ιθαγένειας
- ✓ Εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, όπως κυρώθηκαν με το ν. 4074/2012, και ιδίως του άρθρου 7, καθώς και με το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Ε.Ε. και του εθνικού δικαίου περί ίσης μεταχείρισης και εξάλειψης των διακρίσεων λόγω ηλικίας και χρόνιας πάθησης, εισάγοντας διατάξεις ανάλογες με αυτές που υπάρχουν ήδη σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

Ως οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση, θα μπορούσαν να αναφερθούν τα ακόλουθα:

- η δυνατότητα απόκτησης ιθαγένειας από ανήλικα με βαριά αναπηρία παιδιά στα οποία παρέχεται αδιαλείπτως εξειδικευμένη περίθαλψη και παρεμβάσεις ψυχοκοινωνικής ή

θεραπευτικής αποκατάστασης από αρμόδιους φορείς, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την κτήση ιθαγένειας από όλα τα παιδιά που πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του νόμου.

- η δυνατότητα κτήσης ιθαγένειας με πολιτογράφηση αλλοδαπών ηλικίας άνω των 65 ετών, με νοητική ή ψυχική ή σωματική αναπηρία χωρίς να συντρέχει το σύνολο των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης, ενώ οι τυπικές παραμένουν αμετάβλητες
- ο εξορθολογισμός και η απλοποίηση της διαδικασίας κτήσης ιθαγένειας από τους ομογενείς που προέρχονται από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης
- η δυνατότητα κτήσης της ιθαγένειας, με ειδικές διαδικασίες καθορισμού, ανιθαγενών Ρομά γεννημένων στην Ελλάδα, που έχουν ανιόντες με μακρά οικογενειακή παρουσία και εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι οποίοι δεν έχουν καθορίσει την ελληνική τους ιθαγένεια μέχρι σήμερα
- η ομαλή ενσωμάτωση των ωφελούμενων, στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας και η διεύρυνση της δυνατότητας εργασιακής ένταξης των ωφελούμενων.

4. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Οι προτεινόμενες διατάξεις συμβάλλουν στην αναβάθμιση, τον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης, με αντικείμενο την απονομή ιθαγένειας, μέσω τυποποιημένων και απλοποιημένων διαδικασιών, με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια και με πλήρως διασαφηνισμένο το θεσμικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα την ορθότερη και ταχύτερη έκδοση σχετικών αποφάσεων και την ισότιμη μεταχείριση των ενδιαφερόμενων και κατά συνέπεια τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

5. Νομιμότητα

Το πλαίσιο των διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση:

- Αρχή της ίσης μεταχείρισης - άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος
- Δικαίωμα στην πληροφόρηση – άρθρο 5Α του Συντάγματος
- Προστασία προσωπικών δεδομένων - άρθρο 9Α του Συντάγματος
- Προστασία εργασιακών δικαιωμάτων - άρθρο 22 του Συντάγματος
- Αποκεντρωτική οργάνωση της Διοίκησης – άρθρο 101 του Συντάγματος
- Υπηρεσιακή κατάσταση των οργάνων της διοίκησης – άρθρο 103 του Συντάγματος.

6. Αρμοδιότητα

Για το σχεδιασμό και την προώθηση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων επισπεύδων είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

Κατά το στάδιο της προετοιμασίας, συμμετείχε το σύνολο των οργανικών μονάδων της Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας καθώς και οι καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Εσωτερικών.

Αναφορικά με την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων και με στόχο την παροχή των απαραίτητων κατευθύνσεων και εγκύκλιων οδηγιών, αρμόδιες είναι, κατά κύριο λόγο, η Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας, η Διεύθυνση Ιθαγένειας και οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας.

Κατεξοχήν δε αρμόδιες για την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονιστικών ρυθμίσεων είναι όλες οι εμπλεκόμενες κατά νόμο υπηρεσίες.

Συναρμοδιότητα έχουν τα Υπουργεία Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών, Υγείας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

7. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Λόγω του κατεπείγοντος χαρακτήρα των διατάξεων του παρόντος μέρους του νομοθετήματος δεν έλαβε χώρα ηλεκτρονική διαβούλευση στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, ελήφθησαν όμως υπόψη διατυπωμένα αιτήματα συλλογικών φορέων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση – Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ

1. Αναγκαιότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' (άρθρα 50 – 68)

Ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των δημοτικών αρχών

Στο **Κεφάλαιο Α'** εισάγονται ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των δημοτικών αρχών και επιχειρείται μια νομοτεχνική βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν.3852/2010 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) και του ν. 4555/2018 (ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι) που αφορά στην τοπική αυτοδιοίκηση α' βαθμού.

Οι εν λόγω ρυθμίσεις αφορούν σε:

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- μεταβολή του χρόνου διενέργειας εκλογών ανάδειξης προεδρείου συμβουλίων και επιτροπών κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων, προκειμένου να επιτευχθεί ισομερής κατανομή της δημοτικής περιόδου
- αποσαφήνιση, αναδιατύπωση, ρητές αναφορές προσόντων και κατηγοριών κωλυμάτων εκλογιμότητας και άρση χρονικών ασυμβατοτήτων για την πλήρωση προϋποθέσεων κωλύματος, για λόγους ασφάλειας δικαίου και αντιμετώπιση δυσλειτουργιών
- λελογισμένη αύξηση αριθμού υποψηφίων δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων, προκειμένου να συνυπάρξει η εμπειρία των παλιών υποψηφίων και η ανανέωση που μπορούν να προσφέρουν οι νέοι
- ρύθμιση του ζητήματος της κατανομής εκλογικών εδρών ανά εκλογική περιφέρεια και συνδυασμό με δικαιότερο και αναλογικότερο τρόπο
- άρση ασαφειών και τροποποιήσεις σε σχέση με την εκλογική διαδικασία (συνδυασμούς, υποψηφίους συμβούλους, αντικαταστάσεις υποψηφίων, κατάταξη υποψηφίων δημοτικών συμβούλων, αντιστοιχήσεις στοιχείων και εννοιών, διανομή ψηφοδελτίων)
- επιλογή δημάρχου με το νέο εκλογικό σύστημα, αυτό της απλής αναλογικής
- ανακήρυξη επιτυχόντος συνδυασμού και λοιπών συνδυασμών, εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών δημοτικών συμβούλων υπό το πρίσμα της απλής αναλογικής
- καθορισμός διαδικασίας άμεσης εκλογής προέδρου συμβουλίου κοινότητας σε περιπτώσεις που αυτή μένει κενή, με τη διαδικασία αναπλήρωσης

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Επανακαθορισμός της έννοιας «πληθυσμός» υπό το πρίσμα της μονιμότητας, προκειμένου να υπάρξουν αξιόπιστα πληθυσμιακά δεδομένα, απαραίτητη προϋπόθεση για τις χωροταξικές αναλύσεις και τον καταρτισμό των χωρικών πολιτικών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' (άρθρα 69 – 77)**Ρυθμίσεις σχετικές με την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών**

Στο **Κεφάλαιο Β'** εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν στην ανάδειξη των περιφερειακών αρχών και επιχειρείται μια νομοτεχνική βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου όπως αυτό διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) και του ν. 4555/2018 (ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι) και αφορά στην τοπική αυτοδιοίκηση β' βαθμού.

Οι εν λόγω ρυθμίσεις αφορούν σε:

- μεταβολή του χρόνου διενέργειας εκλογών ανάδειξης προεδρείου συμβουλίων και επιτροπών κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων, προκειμένου να επιτευχθεί ισομερής κατανομή της περιφερειακής περιόδου
- αποσαφήνιση, αναδιατύπωση, και ρητές αναφορές προσόντων και κατηγοριών κωλυμάτων εκλογιμότητας, για λόγους ασφάλειας δικαίου και αντιμετώπισης δυσλειτουργιών
- λελογισμένη αύξηση αριθμού υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων, προκειμένου να συνυπάρξει η εμπειρία των παλιών υποψηφίων και η ανανέωση που μπορούν να προσφέρουν οι νέοι
- άρση ασαφειών σε σχέση με την εκλογική διαδικασία (συνδυασμούς, υποψηφίους συμβούλους, αντικαταστάσεις υποψηφίων, αντιστοιχήσεις στοιχείων και εννοιών, απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής στις περιφερειακές εκλογές, ψηφοδέλτια)
- επικαιροποίηση της πρόβλεψης σχετικά με τη διευκόλυνση συμμετοχής της νέας γενιάς και των στρατεύσιμων στα κοινά
- αποσαφήνιση του τρόπου ορισμού επάρχου, στα πρώην νησιωτικά επαρχεία, με απόφαση του περιφερειάρχη, κατ' αναλογία με τον ορισμό των χωρικών αντιπεριφερειάρχων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' (άρθρα 78 – 95)**Διατάξεις σχετικές με το προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

Στα άρθρα του Κεφαλαίου Γ':

- ρυθμίζονται ζητήματα αδειών των υπαλλήλων ΟΤΑ α' βαθμού, για λόγους ισονομίας και ισότητας μεταξύ των υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

- μειώνεται συνολικά κατά δύο (2) έτη για τους δημοτικούς υπαλλήλους κατηγορίας ΔΕ, κατόχους αποφοιτηρίου δημοσίου ΙΕΚ ή Πτυχίου Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου 5, του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας», ο χρόνος που απαιτείται για τη βαθμολογική τους εξέλιξη. Η παρούσα ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, αφενός για την εναρμόνιση των διατάξεων που αφορούν στη βαθμολογική κατάταξη υπαλλήλων του Δημοσίου και των υπαλλήλων των ΟΤΑ Α' Βαθμού, αφετέρου για την ίση μεταχείριση των κατόχων των προκείμενων τίτλων ως απόρροια της συνολικής αναβάθμισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, λόγω προτεραιοποίησής της στην εκπαιδευτική πολιτική.
- εισάγονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ, προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση των διατάξεων που αφορούν στις επιλογές προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Δημοσίου και των ΟΤΑ α' βαθμού, καθώς με σειρά διατάξεων νόμων τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα που αφορούν στο σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων χωρίς να τροποποιηθούν και οι ομοίου περιεχομένου αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών & Κοινοτικών Υπαλλήλων.
- διευκρινίζεται πόσες και ποιες θέσεις ειδικών συμβούλων, ειδικών και επιστημονικών συνεργατών των δημάρχων, μπορούν να καλύπτονται από πρώην δήμαρχο ή με απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με εμπειρία ή επαγγελματική εξειδίκευση σε αυτοδιοικητικά θέματα, καθώς οι θέσεις αυτές, και ιδίως των επιστημονικών συνεργατών, είναι θέσεις που απαιτούν την κατοχή αυξημένων τυπικών προσόντων.
- καθιερώνεται ότι η δημοσίευση των σχετικών πράξεων υπηρεσιακών μεταβολών υπαλλήλων των ΟΤΑ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γίνεται με μέριμνα του οικείου Επόπτη ΟΤΑ, ως έχοντος σε κάθε περίπτωση την αρμοδιότητα.
- εξαιρούνται οι ΟΤΑ από την αναστολή προσλήψεων λόγω δημοτικών και περιφερειακών εκλογών εφόσον οφείλουν να προβούν στην κάλυψη αμιγώς εποχικών αναγκών, όπως η πυροπροστασία και η ναυαγοσωστική κάλυψη των ακτών, αλλά και η ενίσχυση των υπηρεσιών καθαριότητας και η στελέχωση των παιδικών σταθμών, στο πλαίσιο της αδιάλειπτης παροχής των υπηρεσιών των ΟΤΑ στους πολίτες, της προστασίας της οικογένειας αλλά και της δημόσιας υγείας.

Πέραν τούτου και όσον αφορά τους διορισμούς και τις προσλήψεις τακτικού προσωπικού (μονίμου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) για την πλήρωση θέσεων στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, εισάγεται η πάγια εξαίρεσή τους από την αναστολή λόγω δημοτικών και περιφερειακών εκλογών, εφόσον διενεργούνται με τη διαδικασία και τα κριτήρια του ν.2190/1994, όπως ισχύει, με την

προϋπόθεση της έκδοσης της σχετικής προκήρυξης του ΑΣΕΠ πριν την προκήρυξη των εκλογών. Άλλωστε, τόσο οι πίνακες των προσωρινών αποτελεσμάτων όσο και των οριστικών καταρτίζονται από το ΑΣΕΠ. Η εξαίρεση αυτή κρίνεται αναγκαία επειδή και η περιγραφόμενη διαδικασία του ΑΣΕΠ είναι χρονοβόρα αλλά και το χρονικό διάστημα της αναστολής του ενός μηνός που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των αιρετών οργάνων είναι μεγάλο, ενώ οι ανάγκες των φορέων σε ανθρώπινο δυναμικό έχουν ήδη καταστεί επιτακτικές, λόγω της μακρόχρονης αναστολής προσλήψεων που επιβλήθηκε για δημοσιονομικούς λόγους. Τέλος, με την παρούσα ρύθμιση εξαιρείται της αναστολής των υπηρεσιακών μεταβολών η διαδικασία επιστροφής των πρώην δημοτικών αστυνομικών από σωφρονιστικά καταστήματα για τη στελέχωση των υπηρεσιών της δημοτικής αστυνομίας των Δήμων, σε εφαρμογή του άρθρου 278 του ν.4555/2018, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4571/2018, με τις προϋποθέσεις που τίθενται εκ του νόμου και κατόπιν αιτήσεων που υποβλήθηκαν εντός προθεσμίας με καταληκτική ημερομηνία ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του ν. 4571/2018.

- εξασφαλίζεται η δυνατότητα χορήγησης των αδειών που προβλέπονται στα άρθρα 65, 66 και 67 του ν.3584/2007 και σε όσους υπαλλήλους φοιτούν στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, για λόγους ισότητας μεταξύ των υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δεδομένου ότι το σχετικό δικαίωμα παρέχεται ήδη στους δημόσιους υπαλλήλους.
- εξαιρούνται οι προκηρυσσόμενες θέσεις τακτικού προσωπικού, ήτοι μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, όλων των κλάδων και ειδικοτήτων κατηγορίας ΔΕ και ΥΕ, πλην των διοικητικών, των κάθε είδους ανταποδοτικών υπηρεσιών καθαριότητας και των υπηρεσιών κοιμητηρίων των ΟΤΑ α' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, από την κάλυψη σε ποσοστό 10% από άτομα με αναπηρία 50% τουλάχιστον. Η εξαίρεση αυτή κρίνεται απαραίτητη, καθώς το προσωπικό που προσλαμβάνεται στις ανωτέρω θέσεις πρέπει να είναι σε θέση, από άποψη φυσικής καταλληλότητας, να προσφέρει υπηρεσίες σε θέσεις οι οποίες απαιτούν την εκτέλεση εργασιών από τη φύση τους επικίνδυνων και ανθυγιεινών, όπως των εργατών καθαριότητας, των οδηγών απορριμματοφόρων, των συνοδών απορριμματοφόρων, των οδοκαθαριστών, των χειριστών μηχανημάτων έργων, των εναερίων ηλεκτρολόγων, των εργατών ταφής κ.α.
- διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της τροποποιημένης διάταξης του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» κατά τρόπο που να καταλαμβάνει σαφώς περιπτώσεις θέσεων που παρέβλεψε ο νομοθέτης να εντάξει στο εν λόγω πρόγραμμα, προκειμένου να μην απολεσθούν κοινωνικά σημαντικές θέσεις εργασίας και να αντιμετωπιστεί κανονιστικά, με τον τρόπο που αντιμετωπίστηκαν και οι λοιπές ενεργές θέσεις απασχόλησης στο Πρόγραμμα και να μην

διαταραχθεί η λειτουργία του Προγράμματος στους ΟΤΑ που απασχολούσαν, μέχρι τώρα, εργαζόμενους με το περιγραφόμενο στο άρθρο καθεστώς εργασίας.

- δίνεται η δυνατότητα και στους Σχολικούς Φύλακες που υπηρετούσαν στους δήμους και οι θέσεις των οποίων καταργήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 80 του ν.4172/2013 να μετατάσσονται, με αίτησή τους, είτε στην υπηρεσία στην οποία υπηρετούσαν πριν την κατάργηση της θέσης τους, είτε σε άλλον δήμο, στην ίδια ειδικότητα στην οποία υπηρετούσαν πριν τη θέση τους σε διαθεσιμότητα. Εκτιμάται ότι η μετάταξη των σχολικών φυλάκων θα συμβάλει ουσιαστικά στη διαφύλαξη της σχολικής παρουσίας αλλά και στην προστασία μαθητών και διδασκόντων, καθώς πρόκειται για προσωπικό με πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο αυτό. Άλλωστε, η κάλυψη των αναγκών της φύλαξης σχολικών μονάδων με άλλο τρόπο δεν καθίσταται πρόσφορη, λόγω των αυστηρών περιορισμών που έχουν επιβληθεί στις προσλήψεις πάσης φύσεως προσωπικού τα τελευταία έτη.
- με τις τελικές διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 περ. α και ι του ν. 4440/2016, εξαιρούνται μεταξύ άλλων οι αποσπάσεις σε γραφεία αιρετών ΟΤΑ α' και β' βαθμού και στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.ΠΕ) αντίστοιχα, από την εφαρμογή του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, όπως επίσης και οι αποσπάσεις και οι μετατάξεις του ειδικού ένστολου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας. Ωστόσο, οι διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 3584/2007, με τις οποίες διενεργούνταν οι μετατάξεις του ειδικού ένστολου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας, μέχρι την έναρξη εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας καταργήθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016. Το ίδιο έγινε και με τις παρ. 11α και 11β του άρθρου 247 του ν. 3852/2010, με το οποίο διενεργούνταν οι αποσπάσεις σε γραφεία αιρετών ΟΤΑ β' βαθμού και στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.ΠΕ), αντίστοιχα. Επομένως, για να είναι εφικτή η διενέργεια των ανωτέρω μετατάξεων και αποσπάσεων, εκτός Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, με την προτεινόμενη ρύθμιση επαναφέρονται σε ισχύ οι προαναφερόμενες διατάξεις, σε εναρμόνιση με τις προβλέψεις του ν. 4440/2016.
- προβλέπεται μια λελογισμένη αύξηση του μέγιστου αριθμού των συμβάσεων ορισμένου χρόνου και μίσθωσης έργου στους Ο.Τ.Α. και τα νομικά πρόσωπα αυτών με στόχο την αντιμετώπιση στοιχειωδών λειτουργικών αναγκών και τον μετριασμό του αντίκτυπου της αναστολής των προσλήψεων στην κάλυψη σοβαρών αναγκών των πολιτών, σε υπηρεσίες πολύ σημαντικές για το κοινωνικό σύνολο, όπως οι παιδικοί σταθμοί, τα ΚΑΠΗ, τα δημοτικά ιατρεία, οι υπηρεσίες πολεοδομίας, οι τεχνικές, οικονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες.
- καθίσταται δυνατή η καταβολή αμοιβής για υπερωριακή εργασία, όπως καταγραφή και αποτίμηση ζημιών, καθαρισμοί δρόμων, λιμένων και παραλιακής ζώνης, διάνοιξη οδών, καταγραφή οικογενειών που έχουν πληγεί, συγκέντρωση ειδών πρώτης ανάγκης, παραλαβή

αιτήσεων και δικαιολογητικών για τη χορήγηση επιδομάτων, αποκατάσταση δικτύου ύδρευσης και ηλεκτροφωτισμού, κ.λπ., που παρέσχε το προσωπικό των Ο.Τ.Α. που τέθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω έντονων καιρικών φαινομένων βροχοπτώσεις, πλημμύρες, πυρκαγιές και αυξάνεται το όριο του άρθρου 20 του ν.4354/2015 κατά σαράντα (40) ώρες για απογευματινή υπερωριακή εργασία και κατά είκοσι (20) ώρες για υπερωριακή εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, ήτοι εξήντα (60) ώρες συνολικά ανά εξάμηνο.

- αποσαφηνίζεται ότι, στο πεδίο εφαρμογής της ερμηνευόμενης διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 99 του ν.4483/2017 υπάγονται και οι υπάλληλοι πρώην δημοτικοί αστυνομικοί, που, μετατάχθηκαν μεν αρχικά σε υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά, που, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 4483/2017 είχαν ήδη μεταταγεί αυτοδίκαια, με μεταφορά της θέσης τους, στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4389/2016. Προβλέπεται επίσης ότι αιτήσεις για μετάταξη που είχαν υποβληθεί από τους εν λόγω υπαλλήλους εμπρόθεσμα και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της ερμηνευόμενης διάταξης, αλλά είτε δεν είχαν εξεταστεί είτε είχαν απορριφθεί επειδή θεωρήθηκε ότι οι υπάλληλοι αυτοί δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης, θα γίνονται δεκτές.
- τροποποιείται η διατύπωση του άρθρου 96 του ν. 4483/2017 και προβλέπεται ρητά ότι η καταβολή των αμοιβών για παροχή υπηρεσιών διενέργειας ελέγχου των κατ' οίκον ασθενούντων υπαλλήλων ΟΤΑ, σε ιατρούς δημόσιας υγείας του Ε.Σ.Υ., είναι νόμιμη.
- διευκρινίζεται ότι οι ειδικοί συντελεστές της παραγράφου 4 του άρθρου 103 του ν.4483/2017 καταρχάς πολλαπλασιάζονται στον βασικό/εισαγωγικό μισθό της κάθε κατηγορίας μουσικού, αναλόγως της εκπαιδευτικής βαθμίδας την οποία κατέχει. Για την περαιτέρω εξέλιξη και διαμόρφωση των μισθολογικών κλιμακίων των μουσικών, ο μηνιαίος μισθός τους θα διαμορφωθεί προσθέτοντας, στο αμέσως προηγούμενο κλιμάκιο, το σταθερό ποσό που θα προκύψει από τον πολλαπλασιασμό των ειδικών συντελεστών που προβλέπονται στο άρθρο 14 του ν. 4354/2015, όπως ισχύει, επί της ανωτέρω μισθολογικής βάσης για κάθε κατηγορία.
- συμπληρώνεται η τροποποιούμενη διάταξη του άρθρου 26 του ν. 4325/2015 με την πρόβλεψη ότι, για την κατάταξη στην κατηγορία ΤΕ Μουσικών, σε περίπτωση που ο μουσικός δεν κατέχει απολυτήριο εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου, απαιτείται, πλέον του διπλώματος ή πτυχίου μουσικής εκπαίδευσης και αποδεδειγμένη, πενταετής τουλάχιστον, επαγγελματική εμπειρία στην εκτέλεση του οικείου μουσικού οργάνου.
- παρέχεται η δυνατότητα μετακίνησης προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με ειδικότητα δημοσιογράφου ή ηχολήπτη, από Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σε δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, προς κάλυψη των αντίστοιχων υπηρεσιακών αναγκών, με απόφαση του δημάρχου, ύστερα από αίτημα του

υπαλλήλου, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρόνο. Κατά το διάστημα της μετακίνησης, το προσωπικό που μετακινείται διατηρεί το ίδιο υπηρεσιακό, μισθολογικό και ασφαλιστικό καθεστώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' (άρθρα 96 – 104)

Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία και τα οικονομικά της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 96 διορθώνεται η προφανής παραδρομή που είχε εμφιλοχωρήσει στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 179 του ν. 4555/2018, με την οποία δόθηκε η εντύπωση ότι προγραμματικές συμβάσεις ήταν δυνατόν να συνάπτονται από τους φορείς που αναφέρονται περιοριστικά στην παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (δήμοι, περιφέρειες, σύνδεσμοι δήμων κλπ) και με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, χωρίς κανένα περιορισμό ή εγγύτερο προσδιορισμό.

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 97, συμπληρώνονται οι περιπτώσεις αναγκαίου καθορισμού ορίων, με την περίπτωση σύστασης νέας κοινότητας, εντός των διοικητικών ορίων δήμου.

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 98, παρέχεται η δυνατότητα μιας θεσμικά οργανωμένης συνεργασίας μεταξύ των δημοτικών επιχειρήσεων ειδικού σκοπού, με αντικείμενο τη λειτουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, με στόχο το συντονισμό και την από κοινού ανάληψη των αναγκών δράσεων και πρωτοβουλιών για τη διαρκή οργανωτική, λειτουργική και τεχνική αναβάθμιση των δημοτικών ραδιοτηλεοπτικών μέσων, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τη μέριμνα για τη διασφάλιση και προαγωγή του ρόλου της δημοτικής ραδιοφωνίας και τηλεόρασης

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 99, επανέρχεται η προ του ν. 4512/2018 διαδικασία επιλογής των ανεξάρτητων μελών των διοικητικών συμβουλίων των ΔΕΥΑ και προβλέπεται η επιλογή των μελών αυτών από τα οικεία δημοτικά συμβούλια. Αυτό γίνεται γιατί διαπιστώθηκε ότι η εμπλοκή του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Διοίκησης στη διαδικασία επιλογής άμισθων μελών του ΔΣ των ΔΕΥΑ, ιδίως στις μικρότερες από τις επιχειρήσεις αυτές, στην περιφέρεια, δεν συνιστά πρόσφορο τρόπο στελέχωσης τέτοιων συλλογικών οργάνων, καθώς, πέρα από τη σημαντική καθυστέρηση και δυσανάλογη γραφειοκρατικοποίηση της διαδικασίας, το ίδιο το ενδιαφέρον, εξειδικευμένων στελεχών υψηλών προσόντων, για την κατάληψη μιας τέτοιας άμισθης θέσης, είναι περιορισμένο. Ειδικά δε για τις θέσεις ανεξαρτήτων μελών, προβλέπεται αυξημένη

πλειοψηφία των 2/3 των μελών των δημοτικών συμβουλίων, προκειμένου τα μέλη που επιλέγονται να πληρούν αυξημένα εχέγγυα αμεροληψίας και αξιοκρατίας.

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 100, προβλέπεται η επαναφορά του προ του ν. 4512/2018 σχετικού κανονιστικού πλαισίου, αναφορικά με τις προϋποθέσεις πρόσληψης, τον τρόπο επιλογής και τη διάρκεια της θητείας των Γενικών Διευθυντών των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ). Αυτό κρίθηκε αναγκαίο καθώς διαπιστώθηκε ότι επί μέρους πτυχές του νέου σχετικού ρυθμιστικού πλαισίου δεν εναρμονίζονται λειτουργικά με το χαρακτήρα και τη φύση των συγκεκριμένων δημοτικών επιχειρήσεων και δεν εκπληρώνουν με όρους λυσιτελείς την ανάγκη για ταχεία και αποτελεσματική στελέχωση των συγκεκριμένων θέσεων διοικητικής ευθύνης των ΔΕΥΑ.

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 101, επαναφέρονται, για περιορισμένο και πάλι χρονικό διάστημα, οι διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 4483/2017, με τις οποίες παρασχέθηκε η δυνατότητα ρύθμισης οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 102 επιλύεται το πρόβλημα που ανέκυψε μετά την θέση σε ισχύ της Κ.Υ.Α. 50025/2018 σχετικά με τις περιπτώσεις εκείνες που είχαν ήδη εκκινήσει διαδικασίες για τη μεταφορά μαθητών, βάσει της Κ.Υ.Α. 24001/2013.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 103 παρατείνεται η προθεσμία κατάθεσης του πιστοποιητικού πυρασφάλειας, της οικοδομικής άδειας και της απόφασης παραχώρησης μέχρι και την 31.07.2019, ώστε οι Δήμοι να μπορούν να ολοκληρώσουν όλες τις απαραίτητες διαδικασίες, χωρίς να διαταραχτεί η λειτουργία των παιδικών σταθμών.

Τέλος, με την παράγραφο 1 του άρθρου 104, παρέχεται στους ιδιοκτήτες ακινήτων, των οποίων έχει διακοπεί η ηλεκτροδότηση, ικανό χρονικό περιθώριο, προκειμένου να υποβάλουν στον οικείο δήμο την, αναγκαία για την απαλλαγή από τα αναλογούντα τέλη καθαριότητας και φωτισμού, δήλωση, περί μη χρήσης τους.

Με τη διάταξη της παραγράφου 2, του ανωτέρω άρθρου, σκοπείται η διαγραφή ή η παράλειψη βεβαίωσης οφειλών σχετιζόμενων με την επιβολή ενιαίου τέλους καθαριότητας και φωτισμού για ακίνητα που, ενώ δεν είχαν ηλεκτροδοτηθεί, επιβαρύνονταν με το τέλος, λόγω της μη πλήρωσης των προϋποθέσεων της παρ. 1 του αρ. 5 του ν. 3345/2005, η οποία αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του αρ. 222 του ν. 4555/2018, συνδέοντας την επιβολή τελών με τη χρήση του ακινήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' (άρθρα 105 – 113)

Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Εσωτερικών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Στα άρθρα του Κεφαλαίου Ε΄:

- επιδιώκεται η εσωτερική αναδιάρθρωση της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου: α) να ασκήσει αποτελεσματικά τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τον καθ' ύλην επιτελικό της ρόλο, τόσο εντός του πλαισίου του Υπουργείου, όσο και σε σχέση με τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τους Ο.Τ.Α., πάντοτε εντός των ορίων της συνταγματικά κατοχυρωμένης αυτοτέλειας των τελευταίων και β) να υποστηρίξει αποτελεσματικά την εκλογική διαδικασία, στο κομμάτι χρήσης ηλεκτρονικών εργαλείων, ώστε να καταπολεμηθούν εκστρατείες παραπληροφόρησης και περιστατικά κυβερνοασφάλειας, που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τη δημοκρατική διαδικασία των εκλογών
- θεσμοθετείται το Εθνικό Εκλογικό Δίκτυο, τόσο για τη διεξαγωγή προεκλογικών εκστρατειών όσο και για αυτή καθεαυτή την οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας, με σκοπό την προστασία της ακεραιότητας των εκλογικών διαδικασιών και της εμπιστοσύνης των πολιτών σε αυτές λόγω της χρήσης του διαδικτύου
- καθορίζονται οι ελάχιστες διατυπώσεις που επιβάλλεται να πληρούν τα ηλεκτρονικά παραγόμενα και διακινούμενα έγγραφα, χωρίς να θίγεται η ισχύουσα γενική νομοθεσία για όλους τους άλλους τρόπους διακίνησης της υπηρεσιακής αλληλογραφίας με σκοπό την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της υποχρέωσης των φορέων του Δημοσίου να επικοινωνούν μεταξύ τους με τη χρήση ΤΠΕ
- προβλέπεται ρητή κατάργηση των άρθρων 239 και 240 του ν. 3852/2010, τα οποία ουσιαστικά είχαν καταστεί άνευ αντικειμένου με τις διατάξεις του ν. 4555/2018, για λόγους ασφάλειας δικαίου
- μετονομάζεται το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Ηλεκτρονικών Διαδικασιών της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης των Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. σε Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και μεταβιβάζονται οι σχετικές με τις ηλεκτρονικές διαδικασίες και με τη διαχείριση των πληροφορικών συστημάτων εν γένει του ΥΠΕΣ και των περιφερειακών και αυτοτελών υπηρεσιών του αρμοδιότητες, στη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να ασκούνται αυτές με τρόπο ενιαίο, καθολικό και ομοιόμορφο ώστε να διασφαλιστεί η λυσιτελής διαλειτουργικότητα των ηλεκτρονικών και πληροφοριακών συστημάτων όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου, κεντρικών, περιφερειακών και αυτοτελών

- συμπληρώνονται οι αρμοδιότητες του Τμήματος Μισθοδοσίας της Διεύθυνσης Εποπτείας ΟΤΑ, ώστε οι διαδικασίες καταβολής των μισθοδοτικών παροχών και της εξόφλησης των δαπανών να πραγματοποιούνται ενιαία και χωρίς καθυστέρηση
- καθορίζεται η ιεραρχική υπαγωγή της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης των Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών και ρυθμίζεται ότι οι πιστώσεις για τις Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. εγγράφονται σε ξεχωριστό Ειδικό Φορέα και όχι σε Ειδικό Κωδικό όπως ισχύει, με στόχο τη χρηστή λογιστική παρακολούθηση των σχετικών εξόδων
- αποσαφηνίζονται θέματα σχετικά με την απόρριψη αίτησης αναστολής
- συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 263 του ν. 4555/2018, με αναγκαίες ρυθμίσεις επί ζητημάτων που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση και τα απαιτούμενα προσόντα των υπαλλήλων που θα καλύψουν τις θέσεις ειδικού συμβούλου και ειδικού συνεργάτη Συντονιστή σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση, προκειμένου να καταστεί σαφές το πλαίσιο
- προβλέπεται η σύσταση θέσεων δικηγόρων με έμμισθη εντολή στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί μόνιμη νομική στήριξη στο χειρισμό υποθέσεων

Κεφάλαιο ΣΤ'

Διατάξεις σχετικές με τις εκλογικές δαπάνες

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, υιοθετούνται οι πλέον επείγουσες προτάσεις της ομάδας εργασίας, κατά το άρθρο 3Α του ν. 3213/2003, οι οποίες είναι αναγκαίες ενόψει των επικείμενων εκλογικών αναμετρήσεων, ενώ επέρχονται και άλλες επιμέρους επικαιροποιήσεις του ν. 3023/2003. Ειδικότερα:

Με την περίπτ. α' της παρ. 1, βελτιώνεται ο ορισμός της «εκλογικής κρατικής χρηματοδότησης», ώστε να είναι σαφές ότι αυτή δεν είναι εξειδικευμένη, δεν συνδέεται δηλαδή με εκλογικές, με τη στενή έννοια, δαπάνες, αλλά έχει την έννοια έκτακτης κρατικής χρηματοδότησης γενικού χαρακτήρα, από την οποία τα κόμματα μπορούν να καλύπτουν κάθε είδους δαπάνες τους. Με την περίπτ. β', αποσαφηνίζεται το χρονικό σημείο έναρξης της περιόδου ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων για τους υποψήφιους αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς αυτοί δεν αποκτούν τη σχετική ιδιότητα πριν την ανακήρυξη τους ως υποψήφιοι κατά την εκλογική νομοθεσία. Με την περίπτ. γ' της ίδιας παραγράφου, απαλείφεται η αναφορά στους αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων από τον ορισμό των εκλογικών δαπανών στο άρθρο 1 παρ. 1 περ. ια) του ν. 3023/2002, όπως ισχύει, προκειμένου να μη δημιουργείται σύγχυση με τις πάγιες λειτουργικές δαπάνες των γραφείων των ήδη

υπηρετούντων Βουλευτών και Ευρωβουλευτών, κατά τον Κανονισμό της Βουλής, χωρίς φυσικά αυτό να σημαίνει ότι τα συγκεκριμένα πρόσωπα εξαιρούνται, για τις αμιγώς εκλογικές δαπάνες τους, του προβλεπόμενου ελέγχου. Με την παρ. 2, απαλείφεται κάθε αναφορά του ν. 3023/2002 στους συνδυασμούς και τους υποψηφίους των αυτοδιοικητικών εκλογών, η χρηματοδότηση και οικονομική διαχείριση των οποίων διέπεται από ειδική νομοθεσία (ν. 3870/2010), βάσει της οποίας μάλιστα απαγορεύεται κάθε χρηματοδότηση από μη φυσικά πρόσωπα, συνεπώς και από πολιτικά κόμματα.

Με τη ρύθμιση της παρ. 3, αναπροσαρμόζεται η διάταξη για το ανώτατο όριο δαπανών των υποψήφιων ευρωβουλευτών, καθώς μετά τη διάσπαση της Β' εκλογικής περιφέρειας Αθηνών με το άρθρο 255 του ν. 4555/2018, άλλαξε η σειρά κατάταξης των εκλογικών περιφερειών βάσει των πληθυσμιακών τους δεδομένων, τα οποία αποτελούν κριτήριο για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου δαπανών των υποψηφίων ανά εκλογική περιφέρεια. Με την παρούσα τροποποίηση, επέρχεται μια σημαντική μείωση του ανώτατου ορίου δαπανών των υποψηφίων ευρωβουλευτών, και κατά συνέπεια, περιορίζεται η εξάρτηση από οικονομικά συμφέροντα και δημιουργείται ένα πλαίσιο καλύτερων όρων, στο οποίο μειώνεται η ανισότητα μεταξύ των υποψηφίων με βάση τους οικονομικούς πόρους που μπορούν αυτοί να διαθέσουν κατά τη διαδικασία συμμετοχής τους στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5, εισάγεται πρόβλεψη για τον επιτρεπόμενο αριθμό χρήσης πολιτικών γραφείων των υποψηφίων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα για τους υποψηφίους βουλευτές. Η εισαγωγή της εν λόγω ρύθμισης καθίσταται αναγκαία λόγω της μεταβολής του τρόπου ανάδειξης των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα οποία εκλέγονται, πλέον, με βάση τους σταυρούς προτίμησης που λαμβάνουν κατά την ψηφοφορία.

Με την περίπτ. α' της παρ. 6, αφαιρούνται οι αυτοδιοικητικοί συνδυασμοί από τα πρόσωπα στα οποία η επιτροπή δύναται να επιβάλει πρόστιμο, κατ' εφαρμογή των αλλαγών που επέρχονται με την παρ. 2. Με την περίπτ. β' της ίδιας παραγράφου, προστίθεται στις απαριθμούμενες αρμοδιότητες της επιτροπής η τήρηση ηλεκτρονικής εφαρμογής για τις υποβολές των γνωστοποιήσεων καθώς και των υποχρεώσεων των ελεγχόμενων προσώπων, ενώ εξουσιοδοτείται ο πρόεδρος της επιτροπής, μετά από εισήγηση της ίδιας, να ρυθμίζει τα ειδικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της εν λόγω ηλεκτρονικής εφαρμογής.

Τέλος, με την παρ. 7, εισάγεται μεταβατική διάταξη ειδικά για το έτος 2019, προκειμένου η ηλεκτρονική υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων να είναι προαιρετική για τους υπόχρεους, σε ό,τι αφορά τις εθνικές εκλογικές αναμετρήσεις που θα διεξαχθούν εντός του 2019, καθώς και τα στοιχεία που υποβάλλονται από τα ελεγχόμενα πρόσωπα υπό τα στοιχεία ιδα', ιδγ' και ιδε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.3023/2002 όπως ισχύει, για το οικονομικό έτος 2018

2. Καταλληλότητα

Με τον ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι υλοποιείται μια μεγάλη προσπάθεια ενδοδημοτικής αποκέντρωσης με εμβάθυνση της δημοκρατίας και άνοιγμα της Αυτοδιοίκησης στην κοινωνία, ενώ δίνεται η δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης στα αυτοδιοικητικά πράγματα σε πολίτες, κινήσεις και πρωτοβουλίες που μέχρι τώρα ήταν εκτός των «τειχών».

Με την απλή αναλογική, μπαίνει τέλος στο δημαρχοκεντρικό μοντέλο και τον μονοπαταξιακό έλεγχο των επιτροπών. Η ψήφος των πολιτών αναβαθμίζεται και η λαϊκή βούληση θα αποτυπώνεται πλέον, με ακρίβεια στη σύνθεση των συμβουλίων, τα οποία καθίστανται τα αποφασιστικά και δημοκρατικά νομιμοποιημένα όργανα.

Εισάγεται επίσης σειρά κρίσιμων θεσμικών μεταρρυθμίσεων, που διευρύνουν τη δημοκρατία και ενισχύουν τη συμμετοχή των πολιτών στα αυτοδιοικητικά πράγματα (δημοτικά/περιφερειακά δημοψηφίσματα, ισχυροποίηση των επιτροπών διαβούλευσης και των λαϊκών συνελεύσεων). Επιπλέον, θωρακίζεται θεσμικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ενισχύεται η αυτονομία της, προωθείται η διαφάνεια στις λειτουργίες των ΟΤΑ και αναβαθμίζονται οι αναπτυξιακές τους δυνατότητες.

Προκειμένου να επέλθει περαιτέρω νομοτεχνική βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως αυτό διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ και του ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ Ι και με βάση τις δυσλειτουργίες που προέκυψαν στην πράξη, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις των Κεφαλαίων Α και Β του παρόντος σχεδίου νόμου, θεωρούνται ως οι πλέον κατάλληλες για την αποτελεσματικότερη και ορθότερη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την ανάδειξη τόσο των δημοτικών, όσο και των περιφερειακών αρχών.

Οι ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ, είναι κατάλληλες για την υπηρετήση της ισότητας και της αξιοκρατίας σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των ΟΤΑ εξομοιούμενων με τα δικαιώματα των υπαλλήλων του λοιπού Δημόσιου Τομέα. Άλλωστε, μετά την έναρξη του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν. 4440/2016 εξαλείφθηκαν και οι όποιες ειδικές προβλέψεις είχαν διατηρηθεί σε ισχύ που περιόριζαν την κινητικότητα των υπαλλήλων μεταξύ δημοσίου και ΟΤΑ, ιδίως του ν.3584/2007 (Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων). Οι ΟΤΑ α' βαθμού περιλαμβάνονται ρητά στο ρυθμιστικό πεδίο του ν.4440/2016, τόσο ως φορείς προέλευσης όσο και ως φορείς υποδοχής υπαλλήλων, επομένως μπορούν να αντλήσουν εξειδικευμένο προσωπικό μέσω του συστήματος αυτού.

Πέραν τούτων και όσον αφορά τους διορισμούς και τις προσλήψεις τακτικού προσωπικού (μονίμου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) για την πλήρωση θέσεων στους ΟΤΑ α' και β'

βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, εισάγεται η πάγια εξαίρεσή τους από την αναστολή λόγω δημοτικών και περιφερειακών εκλογών, εφόσον διενεργούνται με τη διαδικασία και τα κριτήρια του ν.2190/1994, όπως ισχύει, με την προϋπόθεση της έκδοσης της σχετικής προκήρυξης του ΑΣΕΠ πριν την προκήρυξη των εκλογών. Άλλωστε, τόσο οι πίνακες των προσωρινών αποτελεσμάτων όσο και των οριστικών καταρτίζονται από το ΑΣΕΠ. Η εξαίρεση αυτή κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη επειδή και η περιγραφόμενη διαδικασία του ΑΣΕΠ είναι χρονοβόρος αλλά και το χρονικό διάστημα της αναστολής του ενός μηνός που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των αιρετών οργάνων είναι μεγάλο, ενώ οι ανάγκες των φορέων σε ανθρώπινο δυναμικό έχουν ήδη καταστεί επιτακτικές λόγω της μακρόχρονης αναστολής προσλήψεων που επιβλήθηκε για δημοσιονομικούς λόγους.

Με την παρούσα ρύθμιση εξαιρείται της αναστολής των υπηρεσιακών μεταβολών η διαδικασία επιστροφής των πρώην δημοτικών αστυνομικών από σωφρονιστικά καταστήματα για τη στελέχωση των υπηρεσιών της δημοτικής αστυνομίας των Δήμων, σε εφαρμογή του άρθρου 278 του ν. 4555/2018, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4571/2018, με τις προϋποθέσεις που τίθενται εκ του νόμου και κατόπιν αιτήσεων που υποβλήθηκαν εντός προθεσμίας με καταληκτική ημερομηνία ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του ν. 4571/2018, ήτοι 30-11-2018 και κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη για λόγους ισονομίας.

Η εξαίρεση από τις προκηρυσσόμενες θέσεις τακτικού προσωπικού των κάθε είδους ανταποδοτικών υπηρεσιών καθαριότητας και των υπηρεσιών κοιμητηρίων των ΟΤΑ α' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, από την κάλυψη σε ποσοστό 10% από άτομα με αναπηρία 50% τουλάχιστον, κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη, καθώς το προσωπικό που προσλαμβάνεται στις ανωτέρω θέσεις πρέπει να είναι σε θέση από άποψη φυσικής καταλληλότητας να προσφέρει υπηρεσίες σε θέσεις οι οποίες απαιτούν την εκτέλεση εργασιών από τη φύση τους επικίνδυνων και ανθυγιεινών, όπως των εργατών καθαριότητας, των οδηγών απορριμματοφόρων, των συνοδών απορριμματοφόρων, των οδοκαθαριστών, των χειριστών μηχανημάτων έργων, των εναερίων ηλεκτρολόγων, των εργατών ταφής κ.α.

Εκτιμάται ότι η δυνατότητα που δίνεται στους σχολικούς φύλακες που υπηρετούσαν στους δήμους να μετατάσσονται, με αίτησή τους, είτε στην υπηρεσία στην οποία υπηρετούσαν πριν την κατάργηση της θέσης τους, είτε σε άλλον δήμο, στην ίδια ειδικότητα στην οποία υπηρετούσαν πριν τη θέση τους σε διαθεσιμότητα, θα συμβάλει ουσιαστικά στη διαφύλαξη της σχολικής παρουσίας αλλά και στην προστασία μαθητών και διδασκόντων, καθότι πρόκειται για προσωπικό με πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο αυτό. Άλλωστε, η κάλυψη των αναγκών της φύλαξης σχολικών μονάδων με άλλο τρόπο δεν καθίσταται πρόσφορη, λόγω των αυστηρών περιορισμών που έχουν επιβληθεί στις προσλήψεις πάσης φύσεως προσωπικού τα τελευταία έτη.

Τέλος, για να είναι εφικτή η διενέργεια μετατάξεων και αποσπάσεων, εκτός Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, με την προτεινόμενη ρύθμιση επαναφέρονται σε ισχύ σχετικές διατάξεις, σε εναρμόνιση με τις προβλέψεις του ν. 4440/2016

Οι ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Δ θεωρούνται οι πλέον κατάλληλες για: α) την περαιτέρω λειτουργική εξομάλυνση των ΔΕΥΑ, μέσω της ορθότερης διαδικασίας επιλογής των ανεξάρτητων μελών των διοικητικών συμβουλίων τους και την αποτελεσματικότερη στελέχωση θέσεων διοικητικής ευθύνης, β) τη ρύθμιση οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων προς τους ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, για την αύξηση της ροής εσόδων αυτών και τη διευκόλυνση των πολιτών να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, γ) τη ρύθμιση για τα μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα και αυτά στα οποία έχει γίνει διακοπή ηλεκτροδότησης, για τη δικαιότερη επιβάρυνση των πολιτών και δ) την αντιμετώπιση προβλημάτων στη μεταφορά μαθητών και τη λειτουργία των παιδικών σταθμών.

Οι αρχικές ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Ε θεωρούνται οι πλέον κατάλληλες προκειμένου το Υπουργείο Εσωτερικών να ασκήσει αποτελεσματικά τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τον καθ' ύλην επιτελικό του ρόλο στον τομέα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και να υποστηρίξει αποτελεσματικά τόσο την εκλογική διαδικασία στο κομμάτι χρήσης ΤΠΕ, όσο και τη γενικότερη ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των φορέων του Δημοσίου.

Οι λοιπές διατάξεις του εν λόγω κεφαλαίου, επιδιώκουν να ρυθμίσουν θέματα των ΑΥΕ ΟΤΑ, δια της συμπλήρωσης, της εξειδίκευσης ή της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, με στόχο την ενιαία και καθολική άσκηση αρμοδιοτήτων, τη μείωση των καθυστερήσεων στις οικονομικές διαδικασίες και τη χρηστή λογιστική παρακολούθηση των εξόδων.

Οι εν λόγω ρυθμίσεις είναι κατάλληλες για την ενίσχυση των οργάνων της δημόσιας διοίκησης με εξειδικευμένες νομικές συμβουλές, προκειμένου να επιτελέσουν καλύτερα το έργο τους και να μπορέσουν να διαχειριστούν θέματα δύσκολα και εξειδικευμένα.

Τέλος με τις τροποποιήσεις του ν. 3023/2002, εξομαλύνονται οι εσωτερικές αντινομίες και τα κενά του θεσμικού πλαισίου, που δυσχεραίνουν ουσιαστικά τον σε βάθος και αποτελεσματικό έλεγχο της χρηματοδότησης και της εν γένει οικονομικής διαχείρισης των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων στις εθνικές εκλογικές αναμετρήσεις.

2.1. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση, πρέπει να εκδοθούν οι Αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα: 56, 105, 106 & 107

Επιπλέον, προβλέπεται η έκδοση Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων στα άρθρα : 70, 88, 106 & 111 των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, Οικονομικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Ψηφιακής Πολιτικής & Δικαιοσύνης και κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, αντίστοιχα.

3. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιφέρουν πρόσθετες θετικές συνέπειες στο σύνολο της κοινωνίας, καθώς στόχευσή τους αποτελεί ένα δημοκρατικά οργανωμένο, αντιπροσωπευτικό και πραγματικά συμμετοχικό αυτοδιοικητικό σύστημα.

Με την περαιτέρω νομοτεχνική βελτίωση των ρυθμίσεων που αφορούν στο σύστημα της απλής αναλογικής στην ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αυτοδιοικητικών αρχών, ενισχύεται η ισότητα της ψήφου, η αναλογικότητα και η απλότητα του εκλογικού συστήματος, λειτουργώντας με σεβασμό στα τοπικά εκλογικά αποτελέσματα, με αναλογικότερη εκπροσώπηση του εκλογικού σώματος για την ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών.

Με την αποσαφήνιση και αναδιατύπωση προσόντων και κατηγοριών κωλυμάτων εκλογιμότητας, αντιμετωπίζονται δυσλειτουργίες και ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σχετικά με το προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιχειρείται ο εξορθολογισμός της υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλων ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, ως προς τις υπηρεσιακές τους μεταβολές, την υπηρεσιακή τους εκπαίδευση, την επιλογή προϊσταμένων, την κινητικότητα και τις μετατάξεις.

Με τη ρύθμιση οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων προς τους ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να ανταποκριθούν σε χρονίζουσες οικονομικές τους υποχρεώσεις και στους ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα να αυξήσουν τη ροή εσόδων τους.

Με τη ρύθμιση για τα μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα και αυτά στα οποία έχει γίνει διακοπή ηλεκτροδότησης επιδιώκεται η δικαιότερη μεταχείριση των πολιτών και η προστασία της εμπιστοσύνης τους προς τους φορείς δημόσιας εξουσίας.

Με τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου Ε, επιτυγχάνεται η προστασία της ακεραιότητας των εκλογικών διαδικασιών και κατ' επέκταση, της εμπιστοσύνης των πολιτών σε αυτές. Επιπρόσθετα, με τη

διασφάλιση πλήρους νομιμότητας πριν την έκδοση σύνθετων διοικητικών πράξεων, την ενιαία άσκηση ηλεκτρονικών διαδικασιών, την πρόσθετη νομική στήριξη των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και τη χρηστή λογιστική παρακολούθηση εξόδων ΑΥΕ ΟΤΑ, εξασφαλίζεται τόσο η ενότητα όσο και η ορθότητα των διοικητικής δράσης, η δίκαια και ορθή διευθέτηση των θεμάτων των πολιτών και δια τούτων η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης τους προς τη δημόσια διοίκηση.

4. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν προκαλεί αρνητικές συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

5. Αρμοδιότητα

Κατά το στάδιο προετοιμασίας της υπό αξιολόγησης ρύθμισης συμμετείχαν οι Γενικές Διευθύνσεις Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Εσωτερικών & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών Υπηρεσιών & Διοικητικής Υποστήριξης και Οικονομικών Τ.Α. & Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

6. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Λόγω του κατεπείγοντος χαρακτήρα των διατάξεων του παρόντος μέρους του νομοθετήματος δεν έλαβε μεν χώρα ηλεκτρονική διαβούλευση στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, ελήφθησαν δε υπόψη διατυπωμένα αιτήματα συλλογικών φορέων και εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες καλής νομοθέτησης, σύμφωνα με τον ν. 4048/2012 και κατά τη σύνταξη του αξιολογούμενου νομοσχεδίου, έχουν υιοθετηθεί οι προτεινόμενοι από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, νομοτεχνικοί κανόνες.

Το σύνολο των διατάξεων που αντικαθίστανται, τροποποιούνται ή καταργούνται αποτυπώνεται αναλυτικά σε Συνοδευτική Έκθεση (Πίνακα) του αξιολογούμενου σχεδίου νόμου.